

Leden • Styczeń 2026

Časopis Slezské církve evangelické a. v. • Ročník LXXIX

PŘÍTEL PRZYJACIEL

**Učednictví?
Lítáme v tom
všichni!**

**Nowy rok się otwiera
Být ukotven v Písmu
Učednictví v praxi**

2026

rok pastorače
a učednictví

Modlitba za domov

Havířov-Prostřední Suchá, 26. 10. 2025

Foto: Joanna Sikora-Kožusznik

Co najdete v tomto čísle

Nowy rok się otwiera. <i>Janusz Kożusznik</i>	4
Každodenní život jako učednictví... <i>Tomáš Týrlík</i>	4
Naše víra a její dopad na okolní svět. <i>Vladislav Blahut</i>	6
Lítáme v tom všichni - a já nejvíc. <i>Tomáš Samiec</i>	7
Z Chrystusem w życiu codziennym - w domu i w pracy. <i>Anna Macura</i> ...	8
Být Kristovým učedníkem - být ukotven v Písmu. <i>Michal Klus</i>	9
Každodenní i profesní život jako učednictví? <i>Zbyšek Kaleta</i>	11
Učednictví v praxi aneb jak být dobrým křesťanem. <i>Robert Sikora</i>	12
Pacek. <i>Jan Kočnar</i>	12
Adventní turné Citadely. <i>Anežka Indráková, Zbyšek Šikula</i>	13, 24
Książdz, piekarz i męczennik	14
Alianční týden modliteb.....	15
Zjevení na cestě do Damašku. <i>Zbyšek Kaleta</i>	16
Advent a půlnoční ve stoletém kostele. <i>Jan Szturc</i>	17
Z nové literatury k dějinám protestantismu... <i>Daniel Spratek</i>	18
Nowa książka o ruchach odnowy Kościoła	19
Ofiarowanie Jezusa w świątyni. <i>Janusz Kożusznik</i>	19
Cele i marzenia	21
Z Biblią na co dzień i Hasło miesiąca. <i>Janusz Kożusznik</i>	21, 22
Zimowy sen. <i>Hanna Wasiak</i>	22
Zanim. <i>Hanna Wasiak</i>	22
Koncert Adwentowy zespołu Pathlife.....	23

Leden • Styczeń 2026

Cena jednotlivého čísla: 52 Kč
Roční předplatné: 564 Kč

Vedoucí redaktor

Mgr. Janusz Kożusznik

Zástupce redaktora

Mgr. Vlastimil Ciesar

Redakční rada

Mgr. Vladislav Volný, Th.D.
Milan Zielina, DiS.

Jazyková korektura

Mgr. Pavlína Volná
Mgr. Janusz Kożusznik

Grafická úprava a sazba

Ing. Jindřich Novák

Vydavatel

Slezská církev evangelická a. v.
Vychází každý měsíc

Adresa redakce a administrace

Redakce Přítel – Przyjaciela
Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
e-mail: pritel@sceav.cz
www.sceav.cz

Za obsah článků odpovídají autoři,
za obsah inzerátů zadavatelé.
Redakce si vyhrazuje právo
na zkrácení a úpravu textů.
ISSN 1214-1321

Nowy rok się otwiera

Wskroczyliśmy w nowy rok. W naszym Kościele jego tematyka określona została przez hasło: „Rok opieki duszpasterskiej i uczniostwa”. Sporo pisali już nasi autorzy na ten temat w wydawanym równolegle przez nasz Kościół „Kalendarzu Ewangelickim 2026”. Było tam wiele artykułów poświęconych wzajemnej relacji pomiędzy uczniostwem a duszpasterstwem, byciem przy drugim człowieku, byciem

dla niego. To bowiem pociąga i zachęca. Właśnie w taki sposób powstają w sercu i myśli „załączki uczniostwa”, że to tak nazwę. Możemy w naszym roczniku kościelnym przeczytać coś o duszpasterstwie chorych, więźniów, o uczniostwie jako stylu życia i jako celu opieki duszpasterskiej. Jeżeli macie, Drodzy P. T. Czytelnicy, gdzieś „pod ręką” nowy, tegoroczny „Ewangelický kalendář – Kalendarz Ewangelicki”, gorąco polecam jego lekturę. Jeżeli nie, być może uda się wam gdzieś jeszcze egzemplarz kalendarza zdobyć – bowiem jest to artykuł dość ekskluzywny; chcąc go zdobyć dla kogoś ze znajomych, kto pragnął go zakupić lub otrzymać, musiałem (ja sam, jako redaktor i wydawca!) ściągać ze zborów, w których pojedyncze sztuki jeszcze się zachowały – prawdziwa „pulpitówka”, mówiąc czysto po polsku ☺. Tym bardziej więc, jeśli mamy możliwość, warto zaczerpnąć ze skarbnicy zawartych w nim przyczynków.

Temat roku 2026 rozpoczynamy również na łamach naszego miesięcznika. Niniejszy numer ma być swego rodzaju wprowadzeniem w kwestie uczniostwa i duszpasterskiego towarzyszenia lu-

dziom, pośród których zostaliśmy postawieni. Być może akcent postawiony został tym razem bardziej na uczniostwo, bowiem nasi autorzy starają się podkreślić, iż jest to status chrześcijanina, jego pozycja, stan – a także całozyciowe zadanie. W tej Bożej szkole, w naśladowaniu naszego Pana i Mistrza nie osiągniemy statusu „bycia nauczonym”, tak byśmy już nie potrzebowali Go naśladować i od Niego się uczyć. Nie musimy podlegać nerwowości, kiedy widzimy, że nawet po wielu latach proces ten nie został jeszcze uwieńczony sukcesem. Bo to nie proces – no, może w kontekście wiecznym, ale to tak naprawdę wie jedynie nasz Pan. To przywilej i – jak podkreśliłem – status. To także wiąże się z otwartym podejściem do każdej nowej możliwości, jaka przed nami się otwiera, do każdego problemu jaki napotkamy na naszej drodze w tym roku, czy już to w sferze osobistej, kościelnej czy profesjonalnej. W naszej rzeczywistości – w sposób wielokrotnie bardziej intensywny niż kiedyś – musimy się uczyć i być otwartymi na nowe technologie, zadania, sytuacje. O tyle bardziej do mnie przemawia sposób patrzenia na otwierający się rok „w imieniu Jezusa”, jak nas do tego zachęca wieloletnie doświadczenie liturgii. Dla mnie śpiewana zawsze w pierwszy dzień nowego roku pieśń „W imieniu Twoim wkroczę, Boże, w ten Nowy Rok, w ten nieznajomy kraj” jest właśnie takim synonimem otwartości na nowe sytuacje i okazje, otwartości na cuda, jakie w naszym życiu chce czynić Pan.

Znaleźć więc można w niniejszym numerze coś z codziennego świadectwa życia, jako „chodzenia z Jezusem” albo inaczej mówiąc „naśladowania Go”. I myślę, że nasi autorzy mówią o tym językiem zrozumiałym dla każdego, także dla „niezaświeconego” w metajęzyku kościelnym czytelnika. Jest też przykład tego, jak Bóg zmienia życie człowieka, kiedy widzi on kogoś, kto nie pogardził nim na tyle, by trwać przy nim, nawet gdy jest ciężko i gdy popełniło się w życiu wiele błędów. Bo nigdy nie gardzi nami i nie zostawia nas nasz Bóg. Do trwania przy Nim, a także do lektury naszej gazetki z serca zachęcam!

Wasz

Redaktor n.

Každodenní aneb

Úvod do Roku pastorače a učednictví

Na konci Matoušova evangelia nacházíme POSLEDNÍ Ježíšova slova před jeho odchodem k nebeskému Otci. Tato slova jsou velkým posláním, v němž je vyjádřen Boží záměr, cíl, úkol a poslání, které svěruje svým učedníkům. Je zde obsažena cesta a způsob bytí křesťanů, učedníků v tomto světě – dynamika života s Kristem.

Ježíš přistoupil (k učedníkům) a řekl jim: Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všecko, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,18-20)

Je důležité, abychom si hned na začátku uvědomili, že verše 19 a 20 obsahují jenom **jedno přikázání, jeden rozkaz**. Vypadá to sice, že se mýlím, protože když čteme ve svých Biblích, vidíme čtyři rozkazy (přikázání): **jděte, získávejte, křtěte a učte**. Ale jak dobře víme, původní text nebyl napsán v češtině, ale v řečti-

život jako učednictví bohoslužba všedního dne

ně. A v řečtině je v textu ve skutečnosti jen jedno přikázání, rozkaz: **získávejte mi učedníky, činite mi učedníky**. Dané řecké sloveso nemá český ekvivalent, ale asi bychom mohli vytvořit pochopitelné sloveso „učedníkovat“, což znamená činit učedníky. Ježíš říká: „učedníkujte“ ze všech národů, tedy činite učedníky ze všech národů. Pojem učedník se v evangeliích a skutcích objevuje vždy jen ve významu učedník Ježíše Krista.

Jakým způsobem naplnit toto Ježíšovo přikázání, poslání? To vyjadřují tři slova, která jsou v řečtině ve skutečnosti přechodníky (příčestí) sloves – **1. jdouce, 2. křtíce a 3. učíce**. Tato slova vyjadřují cestu, způsob, jak mají Ježíšovi učedníci toto přikázání chápat a realizovat. Dříve než Pán Ježíš vyslovil tato slova, ujistil své učedníky o tom, že je to on, který má vše ve své moci. A to je pro i nás zavazující a zároveň osvobozující. Není to o nás, o naši strategii, ale o Boží moci, která způsobuje duchovní proměnu člověka.

Spolehnutí na Boží moc, ne naši sílu

Učedníci nejsou ponecháni ve své službě na své síly! Jejich Mistr a Pán jich ujišťuje, že má veškerou moc, kterou potřebují pro službu. Lidská síla, naše kapacity přesahují Boží cíle. Pán nás obdařuje svojí silou ke službě, silou Ducha svatého, který nám byl dán a který v nás přebývá. Ve skutečnosti Kristus používá ve službě i naše slabosti, neboť jeho moc se projevuje v naší ne-moci, slabosti. Cokoliv postavíme do popředí naší služby než spolehnutí se na moc Ducha svatého, to se stane překážkou v Božím působení ve službě.

Tři kroky, které vedou k učednictví

1. Jdouce

K životu patří pohyb a totéž platí i pro nás křesťany. Ježíš nás vybízí, abychom vycházeli k lidem a činili z nich jeho učedníky. Toto naše vycházení k lidem je vlastně pokračováním Božího záměru a jeho vycházení k nám ztraceným a hříšným lidem. Bůh k nám přišel ve svém synu Ježíši Kristu a stále přichází skrze své Slovo a svého svatého Ducha. Bůh vyšel k nám, a proto i my, jako církve, máme vycházet a jít k lidem kolem nás až na sám konec světa. To je Boží záměr. Proto máme být

církví a lidmi, kteří vycházejí k druhým lidem a nečekají, až lidé přijdou k nám, do církve. To je první důležitý princip vedoucí k získávání a činění učedníků Ježíše Krista.

2. Křtíce

Druhým principem a způsobem činění učedníků je křest svatý. Věříme, že křest svatý je prostředkem Boží milosti, která je nám nabízena v Kristu. *V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy*. Proto s důvěrou v Boží milost křtíme i malé děti, neboť věříme a vyznáváme, že Bůh se k nám sklání a **předchází** nás svou milostí. On vyslovil svoje velké ANO ve vztahu k nám ztraceným a hříšným lidem, které stále trvá. A proto naše lidské ANO ve vztahu k Pánu Bohu je a vždy zůstane tím druhým slovem. Nesmíme na to nikdy zapomenout! Někdy se mylně domníváme, že je to naše rozhodnutí, které pohlo Boha k činu. Opak je pravdou. Je to svrchovaný Bůh a Pán, který činí vše a nezávisle na člověku. A proto budme vděční za dar křtu svatého, který je nám nabízen. Apoštol Pavel napsal: *Ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm řečeno „Ano“*. *A proto skrze něho zní i naše „Amen“ k slávě Boží. Ten, kdo nás spolu s vámi staví na pevný základ v Kristu a kdo si nás posvětil, je Bůh. On nám také vtiskl svou pečeť a do srdce nám dal svého Ducha jako závdavek toho, co nám připravil*.

Program křtu svatého máme realizovat v celém našem životě – nechat umrtvovat starého Adama v nás, aby mohl povstávat druhý Adam – Kristus v nás. Křest svatý je tedy dalším důležitým principem na cestě k učednictví.

3. Učíce

Slovo učedník pochází od slova učít. Ale původní řecký význam obsahuje víc než jenom učit se informací nebo získat znalost. Učedník byl člověk, který si nejen osvojoval učení svého učitele, mistra, ale také se učil, jak toto učení aplikovat do svého života. Nebo ještě jednodušeji, učedníkem byl člověk, který se od někoho učil žít stejným způsobem jako on. Zatímco **učení** je často v našem běžném

životě **zaměřeno na získávání informací a faktů, učednictví se soustředí na formování celého člověka, jeho charakteru a způsobu myšlení podle vzoru učitele**. Na příkladu Ježíše a jeho učedníků vidíme, že tři roky, které učedníci strávili s Ježíšem, byly pro ně velkou (hlubokou) školou učednictví.

Jak Ježíš učil své učedníky? Učil je všude – v synagogách, na lodi, v chrámu, v domech, na pláži Galilejského moře, na cestě do Jeruzaléma, v noci u ohně... Ježíš je učil každou minutu, v každé situaci svého života, což nás vede k dalšímu důležitému závěru. **Ježíš své učedníky připravoval svým vlastním životem**. Učedníci ho slyšeli a viděli, jak sloužil, jak studoval Boží slovo, jak se modlil, jak kázal. Viděli na vlastní oči, jak reagoval na pomlouvání, pronásledování, falešná obvinění i na ty, kteří ho ukřižovali.

W jaki sposób może uczeń Jezusa czynić innych uczniami?

Jezus stopniowo dawał swoim uczniom możliwość służenia, nauczania i zwiastowania. W każdych okolicznościach uczył ich ewangelii i tego, jak mają przestrzegać Jego przykazań. Jezus przygotował wszystkie okazje, okoliczności, problemy i radości, aby oni z kolei mogli przygotować innych. Ważne jest, by zdać sobie sprawę, że Jezus posłał swoich uczniów, aby czynili to samo, co On. Oni również zaczęli robić dokładnie to, czego nauczał ich Jezus. Głosili ewangelie, wzywali ludzi do pokuty, chrzcili ich i nauczali przestrzegania Jego słowa i przykazań.

Jeśli mam uczyć innych, sam muszę wpierw być uczniem

Jeśli mamy uczyć innych, aby przestrzegali i słuchali nauki Jezusa oraz zgodnie z nią postępowali, musimy sami przede wszystkim tak żyć. Innymi słowy – nie możesz uczyć innych, jeśli sam nie byłeś uczniem. Jezusowy plan uczniostwa nie realizuje się „w laboratorium” ani na seminarium. Jego plan realizuje się w domu, w Kościele, w podróży lub podczas wizyty. Uczniostwo to nie hobby na wolny czas; jest to sposób bycia. Istotą uczniostwa jest gotowość, by uczyć się zmieniać sposób myślenia w szkole naszego Mistra i Pana.

Uczniostwo zaczyna się w domowej komórcie

Do uczniostwa należą chwile, które spędzamy z Bogiem w naszej komórcie, sami, chwile, w których powierzamy Mu to, co nas trapi, i słuchamy Jego słowa. Bez dzielenia się żadna relacja się nie rozwija, dlatego nie rozwija się również relacja z Bogiem. Wielu z nas, jako ojcowie, swoim życiem pokazuje dzieciom, kim jest uczeń. Poprzez naszą relację z Jezusem i nasze zachowanie pokazujemy dzieciom, jak żyć dla Jezusa. Poprzez nasze życie jako małżonkowie uczymy się wraz z żoną szacunku i życia na wzór Chrystusa. Jeśli ktoś jest pastorem, to jest nim tylko przez pewną ilość godzin w tygodniu. Ale poza tym jest mężem, ojcem, współpracownikiem, sąsiadem, co oznacza, że również w tych pozostałych godzinach i dniach uczymy ludzi, jak żyć dla Pana!

Uczniostwo dnia powszedniego

Niektórzy chrześcijanie mają tendencję do dzielenia swojego życia na „święte” i „świeckie”. Święta część rozgrywa się w niedzielę rano w kościele, podczas porannej modlitwy lub nad stronami Pisma Świętego. Świecka część zaczyna się w poniedziałek rano od sprawdzania poczty elektronicznej, stania w korku na autostradzie, gotowania obiadu lub płacenia rachunków i podatków.

Nie jest łatwo być człowiekiem, który chce słuchać i dać się prowadzić Panu, który pyta: Panie, co Ci się podoba? Ale to jedyna droga i jedyny sposób, aby w pełni żyć chrześcijaństwem. Czytania Słowa Bożego i kształtowania swojego życia zgodnie z nim uczymy się przez całe życie. Jeśli staniemy się ludźmi, którzy naprawdę słuchają Słowa, Bóg zacznie napieniać nasze życie.

Pan Bóg chce być z nami w drodze, w biurze, w warsztacie, w kuchni, po prostu wszędzie. Dlatego powinniśmy uczyć się np. uczciwości w pracy, słuchania bliźnich, dzielenia się ewangelią o życiu z Panem. *A wszystko, cokolwiek czynicie w słowie lub w uczynku, wszystko czyńcie w imieniu Pana Jezusa, dziękując przez Niego Bogu Ojcu* (Kol 3,17).

Jeśli pozostaniemy w Jego słowie, będziemy prawdziwie Jego uczniami (J 8,31). Jeśli pozostaniemy w Jego miłości, przyniesiemy owoce, które będą trwać przez wieczność (J 15,16). **I o to właśnie chodzi w Kościele nie tylko w roku 2026, w Roku Opieki Duszpasterskiej i Uczniostwa!**

Tomáš Tyrlik
biskup

Naše víra a její dopad na okolní svět

Co je víra? Řecké slovo překládané v Novém zákoně jako víra je slovo *pistis*. Je v něm použito 248krát a je překládáno také jako jistota, věrnost a důvěra. Slovníky se snaží podat definici víry, ale jejich autoři si nejsou jisti, co to víra vlastně je. Obecně říkají, že je to věřit v něco. A to také je. Věříme v Boha. Věříme v Boží slovo. Víra znamená v něco věřit. Víra je také věrnost. Víme, že když Boha poprosíme o cokoli podle jeho slova, dá nám to. To je věrnost. Víme, že nejednáme s někým, komu není možno důvěřovat.

Jak tedy touto vírou nenásilně ovlivňovat okolní svět, ve kterém žijeme? Pokusím se na tomto tématu v tomto článku svou automechanickou hlavou zamyslet a trochu rozepsat.

Možná jste to už slyšeli: „Tomuto světu přestávám rozumět. Svět se zbláznil. Nic už není jako dřív.“ Podobné nářky a stesky slyšíme poslední dobou asi stále častěji, všímám si, že se ve společnosti, věřící z toho nevýmáje, šíří určitá skepse a beznaděj. Upíráme své oči k politickým elitám s nadějí, že ony přinesou jednoduchá řešení, a pak jsme zklamaní, frustrovaní... Ano, náš svět není ideální. Ale jaký je a bude, to také záleží i na každém z nás. Křesťanská víra v průběhu staletí zasáhla do běhu světa a významně jej ovlivnila.

Známe mnoho příkladů lidí, kteří svou živou vírou ovlivňovali společnost, ve kte-

ré žili. Namátkou můžeme vzpomenout osobnost Jana Amose Komenského, jehož dílo ovlivňuje mnoho generací. I když byl jeho život protkáán spoustou hlubokých lidských tragédií, přesto nebo právě proto má jeho svědectví o víře obsažené v jeho díle nevyčísitelnou hodnotu, a to i tím, kolik generací formovalo. Vždy, když jedu autem přes obec Kozlovice, všimnu si hesla na základní škole: **VÍROU K BOHU – VZDĚLÁNÍM K ŽIVOTU**. Trefné a přesné. Ostatně celá naše historie je plná takových příkladů. V roce 863 přicházejí na pozvání knížete Rastislava na Velkou Moravu bratři Cyril a Metoděj, aby šířili křesťanství. To zásadně ovlivní tehdejší společnost, bratři vytvoří první slovanské písmo, hlaholici, a tím dochází k položení základů slovanské vzdělanosti. Ostatně i proto si jejich příchod dodnes připomínáme statním svátkem 5. července. Tady z těchto dvou uvedených příkladů vidíme, jak lze vírou ovlivňovat školství či vzdělanost, a tak zasáhnout další generace studujících.

Přenesme se do dnešní doby, budme velmi vděční za to, že naši pastoři předávají z kazatelen svědectví o živém Pánu Ježíši Kristu. Budme vděční za katechety a katechetky, diakony a diakonky, kteří slouží na školách při výuce náboženství. Tak můžeme formovat další generace sdílením víry v Pána Ježíše Krista. Mož-

ná máte pocit, že tady by mohlo moje přemýšlení končit, výše jmenovaní jsou přece placeni za to, že předávají svědectví o živé víře. Ale ten úkol, který je zapísán v evangeliu Matouše 28,19a: *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky*, nebyl určen jenom pastorům, katechetům a diakonům, platí pro nás všechny, kteří jsme uvěřili v Pána Ježíše Krista. Tento úkol patří otcům a matkám v rodinách, studentům na školách, dělníkům v zaměstnání, tento úkol je určen nám všem.

Možná si pomyslíme: Jsem schopen já sám něco ovlivnit? Vždyť cokoliv bych udělal, je jen kapka v moři... Jak bych já mohl ovlivnit názory a myšlení tolika lidí? Možná nikdo z nás nenapíše tolik děl jako Komenský, která ovlivnila početné generace. Asi nevytvoříme nový jazyk jako Cyril a Metoděj, přesto máme šanci mnohé ovlivnit a změnit, pokud budeme chtít. V Matoušově evangeliu čteme: *Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.* (Mt 5,16) Stávat se denně světlem. Sami na to samozřejmě nemáme, temnota kolem nás je velká. Ale pokud se každý den setkáváme s Ježíšem, který zvítězil nad zlem a stal se nepřemožitelným světlem, může skrze nás svítit dál. Nebojme se tedy denně čerpat sílu v modlitbě, Písmu, abychom denně měli sílu přinášet „drobné“ projevy lásky a světla: nezištnou pomoc v nouzi, přijetí druhého, stisk ruky, úsměv, vlídné slovo, pohazení, doprovázení, vlídnost... Ve výčtu naprosto drobných činností, které často nic nestojí, můžeme doplnit i naše osobní zkušenosti. A právě tyto „drobné“ plamínky zaručně mění nás samé i naše okolí k lepšímu. Nenadávejme na tmu, raději rozžehněme světlo, které se nám v Ježíši Kristu nabízí.

Nezapomínejme, že naše víra přemáhá svět, jak čteme v Bibli: *Neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra.* (1J 5,4)

Přeji nám všem, abychom nerezignovali, i když se nám zdá, že se kolem nic nemění a tma vypadá neproniknutelně. V Markově evangeliu čteme příběh otce, který se setkává s učedníky a Ježíšem kvůli svému nemocnému synu a slyší od něj známa slova: *Můžeš-li! Všechno je možné tomu, kdo věří.* (Mk 9,23)

Milí čtenáři, tímto veršem se s vámi loučím s přáním požehnaného nadcházejícího roku 2026, který je u nás ve SCEAV Rokem pastorační učednictví.

Vladislav Blahut
kurátor SCEAV

Lítáme v tom všichni - a já nejvíc

Pro rok 2026 nám biskup Tomáš vybral téma Učednictví a pastorační. Pastorační přenechám chytřejším. Pojďme se podívat, co by mohlo být to učednictví.

Samo to slovo zní poněkud archaicky, dnes se používá snad jen v církvi. A ještě v každé denominaci tomu určitě rozumějí trochu jinak. A co u nás ve SCEAV? Rozumíme tomu pojmu aspoň trochu stejně. Pokud ne, máme celý rok na to, abychom si tento pojem na stránkách Přítele vysvětlili. Dostal jsem privilegium toto téma otevřít jako první, tak pojďme zjistit, jestli si ve věci učednictví rozumíme. A hned na úvod si dovoluji tvrdit, že v tom lítáme všichni. To slovo „lítáme“ pro mě má dva významy, které zde oba fungují. Ať už lítáme ve smyslu „týká se to nás všech“, ale taky ve smyslu „nejsme v tom moc dobří“. Souhlasíte?

Když se řekne učednictví, v prvé řadě se mi vybaví snaha přenést to, co prožívali Ježíšovi učedníci se svým Mistrem, do našeho kontextu. Když se zamyslíme s Písmem v rukou, co pro těch dvanáct chlapů znamenalo být Kristovým učedníkem, co uvidíme?

Tak určitě jistou výlučnost. Kolem Ježíše se neustále rojily spousty lidí. On si ale z nich vybral pouze dvanáct. Proč právě dvanáct? Proč právě tyto jedince? Samé otázky... Jisté je, že učedníky si vybírá mistr sám a nikomu nevysvětluje svoje pohlutky.

Co vidíme dál? Učedníky Ježíš na tři roky odvedl od jejich práce, rodin, domovů, hospodářství a bere je na své poutě, kde zvěstuje Boží království. Jsou na cestě, bez domova, často nevědí, kam půjdou, a většinou nerozumí tomu, co jejich mistr vyučuje, snaží se to chápat svými možnostmi.

Kamkoliv přijdou, brzy je z toho poprask, protože mistr většinou záhy naprosto nediplomaticky naštvě pohlaváry, kteří se jej snaží konfrontovat, či rovnou zabít, což ale zase probouzí sympatie obyčejného lidu. Ježíš má stovky následovníků, dvanáct učedníků a tisíce nepřátel. Být učedníkem znamená záruku dobrodružství. Ve finále jde o krk.

Být učedníkem znamená občas dostat od mistra nesplnitelný úkol. Jako když je kolem vás pět tisíc mužů s rodinami, on

řekne, ať je nakrmíte, ale vy máte sotva svačinu pro jednoho. A tak tam stojíte jak pako, lámáte si hlavu ani zprava, ani zleva to nejde vyřešit. Mistr pak na vás jen mrkne, pomodlí se a má to. Vy jste za pako, on za Kinga. Ale víte, že vás má rád. Občas vás sjede za nedostatek víry, občas vám vynadá do plemena zmijí, tříd-nímu Hujerovi vynadá „táhni satane!“, ale stejně víte, že to s vámi všemi myslí dobře.

Po třech letech expedičního studia vám ho lapí a ve zkráceném zmanipulovaném procesu exemplárně popraví. To už ale víte jen z vyprávění, protože jste svou loajalitu mistrovi stvrdili útekem z Getsemane. Pak ale zjistíte, že není tak docela mrtvý, ba že je až moc živý a že jede dál. No, a po pár dnech vám řekne: „Tak kluci, teď je to na vás, dávám vám svého Ducha, já jdu domů, snažte se, nashle.“ Zvonek, škola končí, začíná život.

Na rovinu, kdo z vás chce prožívat toto? Opravdu si přejete být učedníkem takového Mistra? Dobře, takto parafrázovaný příběh učedníků není zdaleka úplný. Vystihuje ale několik podstatných rysů učednictví, které platí pořád.

Tak zaprvé, učednictví není o učedníkově. Je to pořád a jen o Mistrovi. Věříme, že i když odešel k Otci, jeho Duch stále zůstává aktivní. Můžeme tedy být u toho, když realizuje své Království i dnes.

Mistr si volí své učedníky sám. Ne každý, kdo chodí poslouchat Ježíšovo učení, je hned jeho učedníkem. Ve svém čase si, jak sám chce, povolává další do svého týmu a bere je do nových úkolů. Netvoří dav fanoušků, ale aktivuje agenty Jeho Veličenstva.

Mistrovy učednické lekce jsou tvrdé. Vždy se jde daleko mimo komfortní zónu. Často je to nebezpečné, strádáte, často se bojíte, často musíte bojovat se sebou samým, někdy i s druhými, je to prostě těžké. Mistrovy úkoly jsou vždycky na první pohled nesplnitelné. Často nevíte, kudy kam, nevidíte na krok. Často to chcete zabalit. On sám se ale stará, aby jeho projekty fungovaly. Vy jste často za pako, On vždycky za Kinga. Ale víte, že tak to má být.

Tým učedníků je vždycky nesourodý, pestrý, prostý uniformity. Jsou tam bohatí i chudí, vzdělání i prostí, mladí i starší.

To je záruka, že se objeví sociální třenice. Kdybych já tvořil funkční tým, asi bych hledal jedince, kompaktnější postavičky, které se budou více doplňovat. Mistrovi se ale hodí něco úplně jiného, do svého „kruhu“ (circus – církev) si vybírá, jak se mu líbí. Nevysvětluje svoje důvody a preference. Součástí vašeho vztahu zvaného víra je to tato důvěra, že On ví nejlíp, jak se věc mají, jak mají být a jak budou. Jojo, učednictví není procházka růžovým sadem, kde rozvineme naplno svůj potenciál. Právě naopak. Slyšeli jste, že „On musí růst, já však se menšit.“ Tak toto je jedna rovina toho, jak je to myšleno.

V církvích se o učednictví docela mluví, že máme mít učednické vztahy, učednické skupinky, že máme aktivizovat pasivní návštěvníky bohoslužeb a ty zapojovat do učednických skupinek. Vnímám, že toto téma českými církvemi posledních dvacet let rezonuje, možná i déle. Jaký je ale ale vlastně očekávaný výsledek učednického procesu? A jaké jsou reálné výsledky těchto snah?

Cílem učednictví je být jako Mistr. Kdybychom to ale viděli jen jako cíl v dáli, pravděpodobně bychom k němu nedošli, protože být jako Ježíš, to je nedosažitelné. To si jistě uvědomujeme a pro mnohé by ta nedosažitelnost byla důvodem k rezignaci. Řekl bych ale, že cesta k tomuto cíli je sama cílem, který si Ježíš přál. Každý den se znovu rozhodovat, že budu jako Ježíš. Každý den volit dobro, když jsou po ruce různá pohodlná zla. Každý den si znovu uvědomovat svoji neschopnost být jako On, ale těšit se z toho, že On se na nás pro to nehněvá. Naopak, naší slabosti vychází ultimátně vstříc a za všechny chyby, které nasekáme, už zaplatil. Což jen znovu potvrzuje, že učednictví je především o něm a o tom, co On dokázal a dokáže.

Tak co? Je pro vás učednictví lákavé? Tak, jak to zde prezentuji, to asi není nejlepší reklamní text, vidíte? Já sám se s tím pojmem i se samotným učednickým stavem docela peru. Moje ego nechce být nikomu podřízeno, můj rozum si přeje mít vše pod kontrolou a o všem rozhodovat. Ježíš volá k vydání se jemu a ke konání kroků do tmy, do neznáma. To se chlapovi v nejlepších letech prostě nemůže líbit.

Naštěstí jsem si všiml, že být učedníkem je jen jednou z možností, jak popsat naše soužití s Ježíšem. V Bibli se totiž dočteme, že pro Ježíše jsme mnohem více, než čím může být učedník pro svého mistra. U poslední večeře Kristus učedníky nazve přáteli. Na jiném místě ty, kdo se pro něj rozhodnou, nazývá Božími dětmi. Učedník, přítel, dítě, to jsou zcela rozdílné

kvality vztahu. Učedník, když se vyučí, stane se maximálně také mistrem. Přítel je blízký člověk, ne jen spolupracovník. Přítel ale může zklamat, zradit. Vztah otce k dítěti ale nijak snížit nejde. Jednou otec zplodil, a to je nezvratné. Dítě je rovnou dědicem všeho, co má otec. Je jeho krev. Až vyroste, bude jako Otec. Pokud hledáme svoji pozici před Bohem, já především toužím prožívat plné synovství. Ano, stává se, že synové jdou do učení ke svým otcům. Když takový učedník pak něco pokazí nebo se v díle nedaří, může spoléhat, že ho Mistr nevyžene jako někoho cizího. Protože co je více? Kdo je pro Mistra bližší? Koho opravdu miluje? Syna, nebo zaměstnance v zácviu? To mi dává naději, že i když to učednictví dost kazím, není to se mnou úplně marné.

A přiznám se, že jednu věc původním učedníkům hrozně závidím. Tu autentickou blízkost s Ježíšem, to každodenní setkávání se tváří v tvář fyzicky. To, že

jej viděli jíst, spát, chodit po kraji, nakupovat na trhu, mluvit s lidmi, viděli jej smát se, viděli jej našťavaného, viděli jej veselého i utrápeného. Prožívali s ním všechny roviny vztahu, znali jeho zvyky, jeho pach, jeho hlas. Právě tyto každodennosti, které z Ježíše dělají člověka, ty jim závidím. Nebyl to jen nedostižný náboženský mistr, ale přítel do nepohody, který jejich život navždy změnil a v něm našli odpověď na nejhlubší otázku života. A to všechno na vlastní kůži, přímo před očima. Je nějaká šance toto zažít dnes? Být učedníkem Ježíše prostě muse-la být ta nejlepší věc, jaká se jim v životě stala.

Mým modlitebním tématem pro tento rok tedy bude, aby se Ježíš stal tak skutečným a tak transformačním v mém životě, jako byl pro svých dvanáct apoštolů. Bude to dobrý rok! Lítáme v tom všichni – a já nejvíc.

Tomáš Samiec

Z Chrystusem w życiu codziennym - w domu i w pracy

Uczniostwo, naśladowanie Jezusa Chrystusa, nie jest dla mnie wielką teorią ani jednorazową decyzją. Jest raczej drogą – codziennym uczeniem się od Niego i byciem Jego „praktykantem”. To proces, który trwa całe życie i który realizuje się przede wszystkim w zwyczajności: w domu, w pracy, w relacjach z innymi ludźmi.

W moim rozumieniu uczniostwo to praktyczne życie z Chrystusem według

Jego nauk. To uczenie się Jego sposobu myślenia, patrzenia na człowieka i reagowania na to, co przynosi codzienność. A jednocześnie jest to coś, czego nie można zatrzymać tylko dla siebie – uczniostwo w naturalny sposób prowadzi do dzielenia się wiarą, często nie słowami, ale postawą i czynami.

W moim życiu uczniostwo nie przejawia się w wielkich, spektakularnych działaniach. To raczej małe kroki, ciche,

czasem wręcz niezauważalne gesty: cierpliwość, opanowanie, gotowość do pomocy, umiejętność wysłuchania drugiego człowieka. Wierzę, że właśnie w takich drobnych sytuacjach Ewangelia staje się żywa i widoczna. Głosić Ewangelię poprzez czyny i sposób bycia – to dla mnie istota codziennego uczniostwa.

Nie jest to jednak droga łatwa. Szczególnie trudne bywa praktykowanie wiary poza domem, w środowisku pracy, gdzie często spędzamy więcej czasu niż z własną rodziną. Tam uczniostwo oznacza bycie „innym” – myślącym inaczej, reagującym inaczej, wybierającym inne wartości. Czasami oznacza to niezrozumienie, a nawet dystans ze strony innych. A jednak właśnie tam uczę się najbardziej ufać Chrystusowi i oddawać Mu codzienne decyzje.

Wielokrotnie w sytuacjach emocjonalnie napiętych, w konfliktach czy stresie, otrzymuję od Boga spokój i opanowanie. Zdarzało się, że współpracownicy mówili do mnie: „Podziwiamy twój spokój i opanowanie”. Ja wiem, że ten spokój nie pochodzi ode mnie. Jest darem Boga, który wspiera mnie nawet wtedy, gdy wydaje się, że jest daleko. W głębi serca mam jednak pewność, że On ingeruje w moje życie zawsze – także wtedy, gdy Jego obecność nie jest odczuwalna wprost.

Także w domu, w zwyczajnych codziennych sytuacjach, uczniostwo nabiera bardzo konkretnego wymiaru. To właśnie tam, poprzez codzienne zachowanie, podejmowane decyzje i sposób rozmowy, uczymy naszych bliskich, jak żyć. Często nie przez moralizowanie, ale przez przykład. Ważne jest dla mnie także wyjaśnianie, dlaczego postępuję tak, a nie inaczej – odwołując się do wartości chrześcijańskich i do przykładów z Biblii. Dom staje się w ten sposób pierwszą przestrzenią uczniostwa i pierwszą „szkołą wiary”.

Chodząc zawsze i wszędzie z Chrystusem – tak najkrócej mógłbym opisać uczniostwo. Jest to świadomość, że On jest obok mnie, że w każdej sytuacji wspiera, doradza i pomaga w podejmowaniu decyzji. Zarówno w pracy, jak i w domu, Jego obecność nadaje sens codzienności i pozwala patrzeć na życie z nadzieją.

Uczniostwo jest dla mnie stylem życia, a zarazem sposobem na życie – nie polega na doskonałości, ale na wierności. Na codziennym wracaniu do Chrystusa, uczeniu się od Niego i pozwalaniu, by On przemieniał moje serce. Wierzę, że właśnie w tak przeżywanej zwyczajności rodzi się prawdziwe świadectwo wiary.

Anna Macura

Být Kristovým učedníkem - být ukotven v Písmu

V době studií teologie jsem měl spolužáka, který byl o 20 let starší. Jmenoval Calvin Willard a před tím, než šel studovat teologii, sloužil 26 let v americkém námořnictvu, mimo jiné také jako kapitán torpédoborce. Potom dal výpověď a přihlásil se ke studiu teologie. Proč? Protože k němu promluví Boží slovo. A když Boží slovo mluví, tak se mění lidské životy. Nechci říct, že každý, ke komu promluví Boží slovo, musí jít studovat teologii. Ale každopádně Boží slovo působí změny.

Můj přítel Cal Božímu slovu naslouchal, on se mu také podřídil a dnes Božím slovem slouží jako pastor ve státě Washington v USA.

Máme *Rok učednictví a pastore* a toto zamyšlení má reflektovat fakt, že být Kristovým učedníkem znamená být ukotven v Písmu.

Kdy je člověk ukotven v Písmu? A co to znamená? Chci se nechat vést jedním evangelijním příběhem a v něm hledat odpověď.

Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo, a on stál u břehu jezera Genzaretského; tu uviděl, že u břehu jsou dvě lodi. Rybáři z nich vystoupili a vypírali sítě. Vstoupil do jedné z lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby odrazil kousek od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a pusťte sítě k lovu!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytily. Ale na tvé slovo pusťm sítě.“ Když to učinili, zahrnují veliké množství ryb, až se jim sítě trhaly. Dali znamení svým společníkům na druhé lodi, aby jim přišli na pomoc. Oni přijeli a naplnili rybami obě lodi, že se až potápěly. Když to Šimon Petr uviděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný.“ Neboť jeho i všichni, kteří s ním byli, pojal úžas nad tím lovem ryb; stejně i Jakuba a Jana, syny Zebedeovy, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi.“ Přirazili s lodmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním. (L 5,1-11)

Z přečteného textu chci ukázat, že učedníci Ježíše Krista jsou ukotveni v Božím slově, když Božímu slovu naslouchají, když se mu podřizují a když je zvěstují.

Učedník Božímu slovu naslouchá

Čím náš text začínal? „*Jednou se na něj lidé tlačili, aby slyšeli Boží slovo.*“ Máme tady opět zástup lidí, který se tlačí na Ježíše a dychtivě chce poslouchat. Ten zástup dobře známe. Byli to lidé, kteří byli vždy kolem Ježíše. Většinou to byli lidé prostí, chudí, nemocní, vojáci, občas nějaká výjimka – farizej, učitel, bohatý člověk. A dnes tam máme především rybáře. Rybáři byli živnostníci své doby. Mohli mít docela solidní příjem a mohli si dovolit najmout další pracovníky. Tvrdě pracovali celou noc a potom přes den čistili a spravovali sítě, kuchali ryby, solili je, sušili a prodávali na tržišti. Jejich peníze byly tvrdě vydřené, sami smrděli rybinou, neměli čas na odpočinek, neměli moc času na rodinu, byla to dřina.

A tito lidé naslouchají Ježíši. Místo toho, aby rychle dodělali svou práci a šli si odpočinout, oni poslouchají Ježíše. Kdyby chtěli, našli by si dobré výmluvy, proč se s Ježíšem nezdržovat. Mohli se klidně vymlouvat na únavu, na rodinu, na nedostatek času, že mají návštěvu, že se necítí dobře, že musí opravit dům. Ale oni stojí a poslouchají. Nebo mohli říct, uvidím, jestli mi to vyjde, ale v srdci nemít vůbec chuť a zájem. Nebo mohli namítnout, že rabína uslyší v sobotu v synagoze, že přes týden nemají čas. Ale oni dychtivě naslouchají, tlačí se na Ježíše, chtějí slyšet co nejvíce.

My dnes víme, že z těch rybářů, kteří naslouchali Ježíši, se stali muži, kteří obrátili tehdejší svět vzhůru nohama. Stali se z nich Ježíšovi učedníci. Je to Boží slovo, které z lidí činí učedníky. Pro učedníka je Boží slovo zdrojem síly a života. Učedník naslouchá Božímu slovu.

Jak je to s námi, drazí živnostníci, slévači, hutníci, inženýři, programátoři, zdravotní sestry, studenti? Máme touhu po Božím slově stejně jako rybáři? Máme touhu po tom, aby nás Boží slovo měni-

lo? Jsme ochotni něco obětovat, abychom ho slyšeli, nebo jej posloucháme, jen když zbude čas? Toužíme mu naslouchat ve shromáždění, toužíme mu naslouchat doma, s rodinou, nebo máme tisíc výmluv? Není možné být Kristovým učedníkem a nenaslouchat jeho hlasu. Slovo učedník samo o sobě ukazuje, že se od něko ho učím. Učím se od Ježíše a učím se skrze jeho slovo, kterému naslouchám.

Učedník se Božímu slovu podřizuje

Ježíš káže Boží slovo, ale v jednom okamžiku se otáčí na Petra a přikazuje: „*Za-
jed' na hlubinu a spust'te síť k lovu!*“

Nemám s rybařením moc zkušeností. Ale jednou nás vzal na ryby jeden přítel v Norsku. Doslova jsme tahali rybu za rybou. Potom mi prozradil ono tajemství. Všude kolem nás byla velká hloubka, ale v místě, kde jsme lovili, byly jen asi 4 metry vody. A tam to měly ryby rády. Shlukovaly se tam na mělčině.

V našem textu čteme, že Ježíš radí rybářům, aby jeli na hlubinu a tam spustili síť. Co by asi byla reakce běžného rybáře? „Tesař mě poučuje, jak mám chytat ryby? Chytat ryby na hlubině uprostřed dne? To je holý nesmysl! Ryby se chytají v noci a na mělčině. Mám vzít a hodit do moře síť, které jsem tak pracně čistil? Blbost!“

Petrova reakce je jiná. Čteme: „*Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím síť.*“ Petr oslovuje Ježíše titulem „Mistře“. Místo toho, aby ukázal, že zkušený rybář a vůdce je tu on, nazývá Ježíše mistrem, tím mu vzdává úctu. A potom říká: „Na tvé slovo spustím síť.“ To slovo, to biblické vyučování, které Petr předtím slyšel, tak zapůsobilo, že Petr Ježíše poslechl i v tom, co muselo být proti všem jeho zkušenostem. Petr se podřídil Božímu slovu a od té doby už nikdy nelitoval. Pán Ježíš způsobil zázrak. Jejich síť byly přeplněny.

Jaká byla Petrova reakce? „*Odejdi ode mne, Pane, vždyť já jsem člověk hříšný.*“ Petr si uvědomuje Ježíšovu nadzemskou velikost a ve světle této velikosti také svoji vlastní slabost a hříšnost.

Není to zvláštní? Ten temperamentní Petr není pokořen svým neúspěchem, ale Ježíšovým úspěchem.

Jsem přesvědčen, že pokud nás úspěch vede k pokoření před Bohem, pak neúspěch posílí náš charakter. Pokud nás úspěch činí nadutými a pyšnými, pak neúspěch nás vede k hořkosti a k výčitkám. Naučme se při úspěchu kleknout, děkovat, vyznat svoji slabost a nemohoucnost a chválit Boha za jeho štědrost a milost.

Mnohdy zažíváme situace podobné Petrově. Pán Bůh nás volá k poslušnosti a často je to v rozporu s naší zkušeností. Čemu dáme přednost? Upřednostníme své zkušenosti nebo Boží radu? Někteří mají zkušenost, že čím více peněz vydělají, tím lépe se má rodina, ale Bible to vidí mnohdy jinak. Zkušenost mi říká, že abych se naučil všechno učivo, musím se učit i v neděli, ale Boží slovo radí něco jiného. Zkušenost nám říká, že teď musíme šetřit a nemůžeme podpořit to či ono, nicméně Bible hovoří o dávání i v nedostatku.

Učedník není ten, kdo Boží slovo jen slyší, ale ten, kdo se mu podřizuje. Učedník roste v ukotvenosti v Písmu, když se mu podřizuje.

Učedník Boží slovo zvěstuje

Petr Ježíši řekl, aby od něj odešel. A co mu nakonec říká Ježíš? „*Neboj se, od této chvíle budeš lovit lidi.*“ Proč Ježíš Petrovi říká, aby se nebál? Čeho se Petr bojí?

Petr a ve své přirozenosti všichni lidé se bojí Ježíšovy blízkosti, protože jim je jasné, že v jejich životě se něco musí změnit. Ježíš nepřišel, aby všechno zůstalo, jak je. Přišel, aby nás změnil. Boží slovo člověka

mění. Když nasloucháme Ježíši, vidíme svoji hříšnost a naše srdce se mění. Buď se zatvrdíme a otočíme se zády, nebo přijdeme k němu v pokání a přijmeme jeho odpuštění. Jiná možnost tady není. Proto mají lidé strach z Ježíšovy blízkosti.

Pán Ježíš říká Petrovi, aby se nebál, a tak upokojuje jeho srdce. Potom ho vysílá, aby se stal zvěstovatelem stejného Božího slova. Petrovi řekl: „*Od této chvíle budeš lovit lidi.*“

Pán Bůh posílá každého z nás, abychom se stali zvěstovateli jeho slova. Originální význam toho slova, které Ježíš používá, je velice zajímavý. Použité slůvko „lovit“ neznamená zabíjet, ale chytat živé a kultivovat. Vybavuje se nám obraz chycení divokého koně a jeho zkrocení, takže může být užitečný. Takovým způsobem máme lovit i my. Kultivovat lidi Božím slovem. Božím slovem vracet lidi tam, kde mají být – mají být lidmi, kteří žijí v Boží blízkosti, mají být následovníky Ježíše Krista.

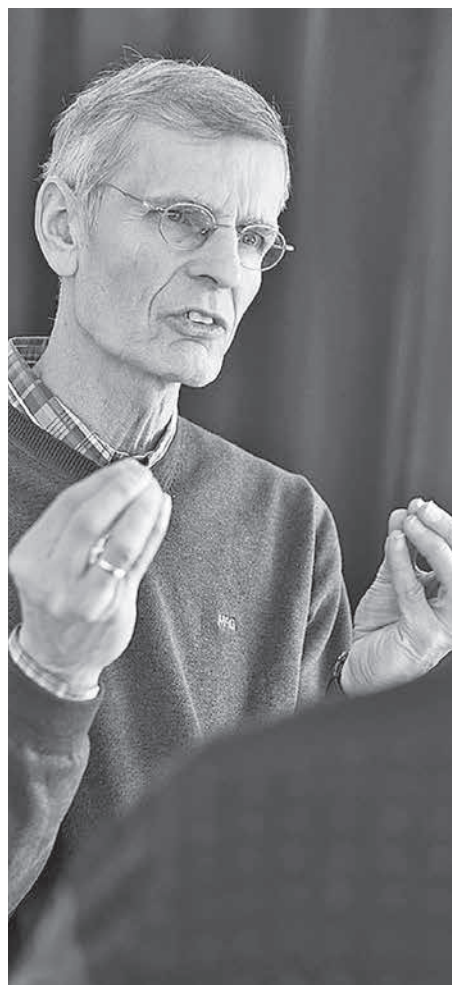
Jsme povoláni k tomu, abychom kultivovali zvěstováním Božího slova. Ptáte se jak a kde zvěstovat? Má první reakce je: doma, v rodině. Otcové, muži, staňte se zvěstovateli Božího slova pro své děti, pro své manželky. Ženy, maminky, vychovávejte své děti v úctě k Božímu slovu. Mějme oči otevřené na potřeby našich stárnoucích rodičů a prarodičů, kteří už si nemohou sami Boží slovo přečíst. Přemýšlejme, jak moudře na bohatství Božího slova ukázat našim spolupracovníkům, sousedům a přátelům. Hledejme, kam nás Pán Bůh posílá.

Kdo je skutečně křesťanem, je učedníkem. Každého učedníka Pán posílá, aby se stal zvěstovatelem Božího slova. Ono to vyžaduje oběti. Někdy je třeba se něčeho vzdát: televize, spánku, přijít dříve z práce, překonat rutinu či stud. Bez obětí to nejde. I rybáři něco obětovali. Jak to čteme? „*Přirazili s loďmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním.*“ Všechno tam nechali. Najednou nebyl ani úlovek důležitý. Všechno obětovali, šli za ním, stali se učedníky a zvěstovateli Božího slova.

Volá nás Pán Ježíš, abychom něco opustili? Pak jsem si jist, že nám dá sílu opustit, co je třeba, i to, co jsme pokládali za naprosto neodmyslitelné.

Bratři a sestry, učedníci Ježíše Krista jsou povoláni k tomu, aby byli ukotveni v jeho slovu. Ukotvenost v Písmu znamená, že toužíme Božímu slovu naslouchat, podřizovat se mu a zvěstovat ho. Kéž by nám Pán byl milostivý a otevřel srdce na působení jeho slova a činil z nás věrné učedníky!

Michal Klus, pastor

Každodenní i profesní život jako učednictví?

Bysta Tomáše Bati před jeho vilou ve Zlíně, dnes sídlem nadace.
Foto: Janusz Kozusznik

Nezní vám tento úvod jako provokace anebo jako příliš odvážná nadsázka? Pokud jde o učednictví, tak život je ve všech jeho aspektech neustálé učení se, neustálé vzdělávání. Aniž si to uvědomujeme, je tady stále nové a nové. I moje osmdesátipětiletá maminka se musela naučit, jak používat notebook. Jinak by si nenaladila bohoslužby. Nároky na nás se stále zvyšují. Nutně se musíme učit. Celoživotní učení není jen nějaká fráze, ale dennodenní realita. Tvrdá zkušenost. Učíme se věci dobré a užitečné, ale občas, ke své vlastní škodě, nesmysly a dovednosti přímo škodlivé. Jak jinak nazvat „dovednost“ trávit mnoho hodin na internetu, na sociálních sítích? Malé děti jsou schopny tomuto „umění“ propadnout během několika málo minut. Pokud jde o technické dovednosti, tak je to poměrně jednoduché. Ovládání novinek v této oblasti je většinou vysoce intuitivní. Ale co s dalšími věcmi, které se musíme od někoho naučit? Musíme mít svého učitele anebo mistra.

V oblasti řízení a vlastně širěji pojímané správy času a zdrojů také mám svoje učitele. Jsou jimi Peter Drucker, Nicolas Nassim Taleb a Tomáš Baťa. Ten poslední jmenovaný otázce učednictví a celoživotnímu vzdělávání věnoval docela dost

pozornosti. Batovi šlo jednak o sebevzdělání a pak o cílevědomé vzdělávání dalších spolupracovníků. A jelikož jeho teorie byla ověřená každodenní praxí a byla založená na obecných, ba dalo by se říct biblických principech, lze ji uplatnit dokonce i tam, kde bychom to nečekali. Zvažte sami.

Jedna z jeho zásad byla: „*Učme se od nejlepších.*“ Nenechme, aby nás učili průměrní lidé. Když viděl, že se ve svém snažení nedostane dál díky evropským omezením, odjel do Ameriky a tam se dal zaměstnat jako obyčejný zaměstnanec. Potřeboval se naučit jiným postupům, jinému pohledu na práci, jinak by z něj byl stále a pouze zlinský švec. A opravdu mu tato cesta otevřela oči. Proč? Protože se chtěl učit. Na rozdíl od jiných. „*Když jsem se vracel z Ameriky, potkal jsem se na lodi se svým spolužákem z obecné školy. Dokázal mi vyjmenovat mnoho věcí, které jsou na Americe špatné, ani jednu dobrou nenašel.*“

Tuto schopnost vidět všude negativa a neschopnost se poučit vyjádřil takto: „*Víte, takových lidí, kteří dovedou udělat ze zlata bláto, těch já najdu, ale ty já nepotřebuju, já potřebuju chlapy, kteří dovedou udělat z bláta zlato; těch je bohužel málo.*“ Měl dost *takových mudrců, kteří vědí, co vše nelze učinit.*

Věděl, že naše zdroje, hlavně náš čas, je velice drahou komoditou, proto citujeme další z jeho průpovědek „*čas pracuje pro schopné*“. Důraz na učení dovedl do dokonalosti, takže pro ty, kdo se chtěli učit a neměli na školy ani na knihy, vzdělání hradil. Víte, co byly třeba „*odložky*“? Noviny, které po přečtení byly odkládány, aby se informací chtivil, byť chudí „učedníci“, mohli alespoň takto vzdělávat. Těmito i mnoha jinými způsoby se pěstoval „*étos růstu*“.

Aktivně vyhledával prostor, aby věnoval pozornost lidem, kterým lze pomoci k růstu. Zcela určitě v neposlední řadě impulsem pro růst podřízených byl jeho osobní příklad.

Přemýšlím o tom, proč tolik úspěšných lidí kolem mne selhalo. Přestali zvládat změny. Mnoho lidí, které jsem měl možnost sledovat po desetiletí, se přestalo v určitém momentu učit. A do dnešního dne opakují mantru: Vše jsme vyzkoušeli, ale nejde to.

Každý den nabízí možnost posunout se dál v dovednostech. Každý den nabízí možnost učit se na chybách jiných i svých. Proto, aby to fungovalo, je třeba pouze a jenom chtít. Být pravdivý vůči sobě i jiným.

Vždy se ale učme od úspěšných. Nejen těch, kteří o úspěších mluví, ale těch, kteří mají měřitelné výsledky. Jan Amos Komenský přikládal velký význam knihám. Které knihy vás v minulém roce posunuly?

Pro mne kupodivu to nebyly knihy, které měly bombastické mnohoslabné tituly. Nebylo to ani *Křesťanství 2.0* Briana McLarena ani *Reformace 2.0* Tomasze Trzaskowského. Ty mne docela zklamaly. Ale krásně mne „naspeedoval“ starý Amedeo Molnár a publikace *Boleslavští bratři*. Byl jsem nadšen osobností *Johanky z Kralupy*, ochránkyně Jednoty bratrské. Zasáhly mne *Dopisy z vězení* Dietricha Bonhoeffera, obdobně také letitá kniha *Živá tvář Erasma Rotterdamského* Michala a Martina Svatošových. Inspirovativní byl i Marek Vácha v jeho *Pátém evangeliu*, kde se vyznává láskou k církvi.

Učednictví potřebuje jak učedníka, tak mistra. Nelze se učit bez postoje učednictví a někoho, kdo nás posune dál. Křesťanské učednictví je celoživotní výzvou. Postoj učedníka a postoj někoho, kdo vede. Pokud Tomáš Baťa řekne, že se máme učit od nejlepších mistrů, tak se učme od Mistra nejlepšího z jeho dokonalého Slova. Mohu vyznat, že jsem se v uplynulém roce nesčetněkrát pročetl při studiu Písma přes radost k nadšení.

Zbyšek Kaleta, diakon

Učednictví v praxi aneb jak být dobrým křesťanem

Ještě se trochu vrátím k adventnímu období, kdy jsem slyšel na vánočním trhu v Brně skupinu mladých lidí, jak se na náměstí bavili, tančili a všichni společně zpívali známou slovenskou píseň s názvem *Žijeme len raz, práve tu a práve teraz*. Když jsem poslouchal text písně, začal jsem přemýšlet, že vlastně mají pravdu. Bůh nás dal na tento svět právě v tomto čase a v tomto okamžiku a záleží jen na nás, jak ten náš život využijeme.

Začínáme tematický *Rok pastorače a učednictví*. Nabízejí se dvě otázky: Víš, co po tobě vůbec Bůh chce? Jaký je smysl tvé existence tady na Zemi?

Pokud si otevřeš Biblii, tak tam najdeš jasné instrukce, co máš dělat. Máš milovat Boha celým svým srdcem, duší i myslí a také že máš milovat druhé lidi stejně tak, jak miluješ sebe (Mt 22). No jo, ale jak to mám dělat? Pomyslíš si. Je to celkem jednoduché a zároveň složité. ☺

Jednoduché je to v tom, že už máš vzor, máš příklad, jak být pravým křesťanem. Jakým? Přece dělat totéž, co dělal Ježíš! On sloužil druhým a nedíval se na sebe, na své potřeby a svoje ego. To, že to opravdu jde, máš rovněž napsáno v Bibli. První křesťané byli přesně takoví! (Sk 4,32-35) Proto vlastně vzniklo označení *křesťan = ten, kdo svým životem a jednáním připomíná Krista*. Proč je tak nazvali? Protože ostatní v nich viděli totéž, co činil Ježíš. První křesťané se vyznačovali radostí, upřímností srdce a tím, že byli oblíbení u ostatních lidí. Jejich životní styl byl postaven na vzájemné pomoci a pravidelném setkávání jak v chrámu, tak po domech. I sám Ježíš říká, že kdo v něho věří, bude dělat stejné věci jako on. Takže stačí *jen věřit a konat*. Věříš vůbec, že můžeš být takový?

Složité je to v tom, že často chceme takto žít, ovšem pouze ze svých sil, podle svého plánu a svých představ. A ejhle! Ono to tak nefunguje. I když se z vlastních sil snažíš sebevíc, dříve nebo později ti síly dojdou a fyzicky nebo psychicky se zhroutíš. Jak tedy na to? Podívej se, co dělal Ježíš. Po celodenní dřině vyučování a vedení učedníků a ostatních lidí šel stranou, třeba na Olivovou horu, a tam byl

sám s Bohem. On to potřeboval. Potřeboval mluvit se svým *tátou*, potřeboval mu být blízko, aby se mu svěřil, aby načerpal u něho sílu. A pozor! Ježíš byl synem Boha, obrazem Boha na zemi! O co víc to potřebuješ dělat ty!? Mám další otázku. Kolik času denně strávíš se svým Bohem o samotě, v jeho přítomnosti, abys čerpal, abys byl naplňován jeho Duchem? Bez napojení na skutečný zdroj síly to opravdu nepůjde, vždyť to i sám Ježíš potvrzuje, když říká: Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,5)

Takže, abych to shrnul a odpověděl na otázku, jak být učedníkem v praxi, co dělat? Nejdříve se zavři do svého pokojíku a mluv se svým Pánem o tom, co prožíváš. Otevři mu své srdce a nech ho mluvit skrze Bibli, slova písní nebo slova jiných věřících, které jsi slyšel. Pak vyjdi ven a tam, kam tě Pán pošle (k partnerovi, k dětem, do školy, do zaměstnání, k sousedovi, prostě jedno kam), projevuj lásku, pochopení a zájem o druhého, i když se ti zrovna nechce nebo se necítíš. Pama-

tuj: projevovat lásku, zajímat se o druhého, vést někoho je rozhodnutí vůle, nikoli pocit, jestli se ti chce nebo ne. Bible znovu mluví jasně. Pokud si budeš žít *svou víru bez toho, abys vyšel, je to k ničemu* (Jk 2,14-20).

A proto bych tobě i sobě přál, abychom čas, který nám dal Bůh, dobře využili, abychom nemilovali sami sebe víc než ty ostatní, aby naše sobeckost a lenost neutlumila skutky lásky. Vždyť vlídné slovo a úsměv nás nic nestojí, a přitom si to Pán může obrovsky použít a někdy ani nevíme, jak moc druzí potřebují naši lásku. *V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí.* (Ř 12,11-12)

Pevně věřím, že když toto budeme dělat, budeme žít učednictví v praxi, naše sbory porostou tak, že nám naše kostely budou malé. Lidé taková společenství budou vyhledávat, protože tam najdou něco, co jim svět dát nemůže. Lásku a přijetí.

Nesed jen doma, ale vyjdi a uvidíš, co se bude dít! Bůh si to určitě nějakým způsobem použije! Ať se tak stane! Amen!

Robert Sikora

Pacek

To je Pavlova přezdívka, pod kterou je znám mezi ostravskými Romy. Devatenáct let byl na drogách, pervitinu a heroinu, následkem toho prodělal do svých sedmatřiceti let několikrát infarkt. Po třetím infarktu mu šlo o život. Záchranka přijela na poslední chvíli, loni mu museli mu voperovat kardiostimulátor.

Už jako mladistvý nastoupil první trest, od té doby seděl ještě čtyřikrát. Drogy v jejich rodině brali téměř všichni. Jeho tatínek, v Ostravě známý jako obávaný rváč, před několika lety zemřel. K ženě se choval hrubiánsky. Když se patnáctiletý Pavel maminky zastal, nechybělo mnoho, aby opilý otec zmlátil i jeho. Jako kaplan jsem se s otcem ve věznici Heřmanice potkal, později tam byl zavřený i Pavel. Do-

hromady si Pavel odseděl devět let (mezi tím zplodil první děti, nedávno se mu narodil první vnouček).

Bůh se ho dotkl, když jako malý docházel na aktivity pro romskou mládež do salesiánského kostela. Později zažil zázračná Boží navštívení, která se mu vtiskla nesmazatelně do paměti. Rád o nich mluví. Také na něho zapůsobilo svědectví a kázání bývalých kriminálníků, které jsem zval s hudební skupinou do věznic.

Jsou to tři roky, kdy do naší modlitebny začalo přicházet více Romů. Mezi nimi se zčistajasna objevil se svou družkou i Pavel. Nikdo ho však nepozval, přišel sám. „Jsem Gombík. Pamatujete si mě?“ zvesela mě oslovil. „V Heřmanicích jsem vám slíbil, že až mě pustí, přijdu do vaší círk-

ve. A po čtyřech letech jsem to konečně splnil.“ Vybavilo se mi, jak sedí na spodní pelesti „pod bidlem“ na „opéerku“ (OPR – oddělení s přísnějším režimem, kam jsem také za svými ovečkami docházel), a naslouchá. Uprostřed místnosti byl kovový stůlek se čtyřmi židličkami, přišroubovanými do betonové podlahy kolem dvouposchoďové postele. Ve výklenku zčásti obezděném byla vidět záchodová mísa s umyvadlem, všude oprýskané, počmárané stěny. Propuštěn byl před dvěma roky...

Po té jednorázové nedělní návštěvě se Pavel nějakou dobu neukázal. Stále ještě bral drogy. Ale pak začali chodit s Dominikou a jejich dvěma malými dětmi v neděli pravidelně. Zapojoval se do hlasitých modliteb. Zprvu si je předepisoval na papír, pomáhal si formulacemi z katolických modlitebních knížek. A hned také začal přivádět své známé, sousedy a příbuzné. Po shromáždění jsme sedávali ve sborové kavárně. Pohledný sympatický pár vyšších postav, Pavla s Dominikou, oddal náš kazatel Tibor Máhrík a pokřtil je spolu s dalšími Romy v jezeru u Bohumína. Pavel si také v den svatby změnil příjmení na nové (po své nevěstě – Doša), protože s původním měl spojený „starý“ život.

Začal mi dennodenně telefonovat. Zkoumal vše, co souvisí s církví i s Bibli. Zval mě domů na návštěvy, modlili jsme se, společně v lednu jsme dvakrát absolvovali v ostravských sborech celý cyklus večerů ATM (Alianční týden modliteb). Pomáhal mi v Ostravě u modlitebního karavanu, za který mám už tři roky zodpovědnost, navštěvovali jsme se skupinou z druhého ostravského sboru CB a s Armádou spásy romskou ubytovnu. Požádal mě, abych s ním šel jako bývalý vězeňský kaplan za policejním vyšetřovatelem. Ten Pavla dobře znal stejně jako jeho bratra, který je právě ve vězení. Vyšetřovatel byl Pavlovým svědectvím mile překvapen a také si nám posteskl, jak náročná je tato práce. Rád si ode mě vzal Nový zákon.

Po dvou letech prožitých v našem sboru se Pavel rozhodl na pozvání důstojníků přejít s celou rodinou do malého sboru Armády spásy. Nabídl mu pravidelnou výuku biblických základů. Našel tam větší podporu a možnost uplatnit se v misijních aktivitách. Chodí tam s ním i jeho maminka, včetně některých Romů, kteří dříve chodili také do našeho sboru. Zůstávám s nimi stále v kontaktu, s Pavlem si denně telefonujeme.

Pavel drogy už nebere, je čistý. Má samozřejmě dluhy. Příležitostně si vydělá

vá na brigádách, ale hledá si stálou práci přiměřenou také jeho zdravotnímu stavu. Má hezké manželství, vede děti ke Kristu. Jeho manželka Dominika si udělala rekvalifikační kurz v sociálních službách, včetně možnosti získání řidičského průkazu.

Pavel má touhu navštívit se mnou věznici a říci tam vězňům svoje svědectví. Romové, kteří znali Pavla jako kriminálního, nyní na něm mohou vidět jeho velkou proměnu.

Jan Kočnar
CB Ostrava, vězeňský ex-kaplan

Adventní turné Citadely

Závěr loňského roku byl pro skupinu Citadela velmi hektický. Počátkem listopadu si výročním koncertem připomněla své čtyřicátiny. V prosinci pak následovalo adventní turné, na které se skupina vydala s finanční podporou naší církve a soukromých dárců.

Myšlenka na adventní turné vznikla již v roce 2023, kdy skupina připravila repertoár a vydala se na šňůru sedmi koncertů po kostelech a modlitebnách v Čechách a na Moravě. Po ní se zrodila myšlenka vyzkoušet si koncerty na sekulární půdě, a tak se v roce 2024 uskutečnily kromě čtyř koncertů na půdě církve i čtyři další – ve dvou věznicích, v Rehabilitačním sanatoriu Darkov a v Rehabilitačním ústavu a Centru sociálních služeb v Hrabyni.

V prosinci loňského roku již v kalendáři třetího turné sekulární lokality převážily. Jen dva koncerty ze sedmi se uskutečnily v církevních prostorách – v modlitebně BJB ve Zlíně a v domovském sboru kapele v Albrechticích.

První zastávkou na sekulární půdě bylo ženské oddělení věznice v Opavě. Posluchačky od prvních chvil velmi spontánně a emotivně reagovaly – zpívaly, pohybovaly se, plakaly. Podobnou atmosféru jsme zažili už v roce 2024 v ženské vězni-

ci ve Velkých Přílepech u Prahy a shodli jsme se na tom, že se takovému návalu emocí bráníme jen s obtížemi. Po posledních tónech a vynuceném přídavku zůstávaly emoce silné i při odchodu a ženy dávaly najevo, že na tento koncert jen tak nezapomenou. Jedna z nich nám tehdy řekla, jak hluboce ji zasáhlo, že si na ně skupina lidí našla čas v sobotu ve svém volnu. Stáli jsme tam stejně dojatí a znovu jsme si uvědomili, že to, co děláme, má smysl.

Před koncertem ve věznici v Kuřimi jsme očekávali problémy s akustikou a velmi krátkým časem na přípravu. Vše jsme díky sešrané partě a našemu zvukaři Kazimíru Przeczkovi stačili postavit a ozvučit za neuvěřitelných třicet minut a bez jediného tónu zkoušky jsme začali hrát. Náš zvukař v akusticky velmi složitě místnosti vykouzil více než přijatelný zvuk a vysloužil si pochvalu místního kaplana, který i hudební provedení a programové pojetí koncertu označil jako fantastické. Muži reagovali spontánně, tleskali, dupali a při rychlých rytmických písních vstávali ze židlí. Koncert se mimořádně líbil a tisková mluvčí, která při podobných příležitostech obvykle pořídí několik záběrů a odejde, zůstala až do konce a písně si nahrávala mobilním telefonem.

Ve věznici v Ostravě-Heřmanicích nebyli odsouzení muži tak emotivní, ale každou píseň ocenili bouřlivým potleskem a některým z nich se v očích a na tvářích objevily slzy. I oni vyslechli adventní poselství o tom, proč přišel Pán Ježíš, v tichosti a soustředění, v němž bylo cítit víc, než kolik by bylo řečeno slovy.

V sále Centra sociálních služeb v Hrabyni jsme hráli už v roce 2024. Tehdy tam koncert vyslechlo asi 50 posluchačů, většina z nich na vozíku. Místní pracovníci s námi domlouvali koncert s ujištěním, že prostě „musíme přijet“, protože si jejich klienti o našem minulém koncertu povídali na chodbách ještě dva týdny po jeho skončení. Není divu, že jich tentokrát přišlo a přijelo asi osmdesát. Jejich reakce možná nebyly tak spontánní a bouřlivé jako ve věznicích, ale radost, spokojenost a vděčnost nám po koncertu vyjadřovali s velikou upřímností.

Máme před sebou ještě jeden koncert v ženské věznici Velké Přílepy u Prahy. Ten se nám termínově nevešel do prosince a uskuteční se až v sobotu 10. 1. 2026. Děkujeme Bohu za všechny čtyři dosavadní příležitosti oslovit více než 200 posluchačů v sekulárním prostředí písněmi a biblickým poselstvím.

Ovoce našeho snažení neumíme měřit. Jsme však vděční za každé setkání, ticho, slzu i úsměv, které jsme během koncertů mohli zažít, a s důvěrou odevzdáváme všechno, co zaznělo a bylo prožito, do Božích rukou s vědomím, že si to Pán Bůh použije.

Anežka Indráková a Zbyšek Šíkula

Książdz, piekarz i męczennik

Przed 500 laty na rynku w Hadze spalono na stosie ks. Jana z Woerden, uznawanego za pierwszego luterańskiego męczennika w Niderlandach.

Jan z Woerden (wł. Johannes Pistorius), znany także jako Jan Piekarz (Jan de Bakker) nie należy do najbardziej znanych postaci europejskiej reformacji. A jednak jest pierwszym luterańskim męczennikiem Niderlandów, gdzie spory religijne i prześladowania miały intensywny przebieg.

Urodził się w 1499 roku w rodzinie zakrystianina. Sytuacja materialna rodziny pozwoliła posłać Jana do Szkoły św. Hieronima w Utrechcie prowadzonej przez

Braci Wspólnego Życia, mieszczańskie bractwo religijne powstałe w późnym średniowieczu. Celem zgromadzenia, posiadającego również żeńską odnogę, była reforma życia religijnego w ramach nurtu pobożności *devotio moderna* kładącej nacisk na osobistą odnowę duchową przez lekturę Pisma Świętego, a z drugiej strony na pracę diakonijną.

Członkowie bractwa nie składali ślubów zakonnych, ale kierowali się regułą św. Augustyna. Zakładali małe wspólno-

ty, które przypominały zgromadzenia zakonne i prowadziły aktywną działalność misyjno-edukacyjną. Nie ulega wątpliwości, że *devotio moderna* oraz działające w jego ramach ruchy pobożnościowe przyczyniły się do narodzin XVI-wiecznej reformacji, stąd też część jego członków nie bez racji podejrzywana była o sympatyzowanie z ideami reformacyjnymi.

Podejrzwany o herezję był też rektor szkoły w Utrechcie, więc ojciec Jana, chcąc chronić syna „przed zgubnymi

wpływami”, wysłał go na studia do Lowanium, które znajdowało się pod władzą hiszpańskich Habsburgów. Jan rozpoczął studia teologiczne i miał zostać księdzem.

Tak też się stało. W 1522 roku Jan przyjął święcenia kapłańskie, ale w tym samym roku odwiedził także Wittenbergę. Źródła historyczne nie wspominają czy poznał Marcina Lutra. Po krótkim pobycie w Niemczech wrócił do rodzinnego Woerden, gdzie pomagał w lokalnej parafii i pełnił również obowiązki duszpasterskie w Woubrugge.

Jan de Bakker,
kościół luterński w Woerden.
Źródło: Wikipedia

Ks. Janem zainteresowali się przełożeni, ponieważ jego kazania coraz mocniej eksponowały reformacyjne treści. Został aresztowany, a z więzienia wyszedł tylko dlatego, gdyż w okolicy wybuchły powstania chłopskie. Na krótko uciekł do Niemiec, jednak ryzykując życie znów powrócił w rodzinne strony i ponownie został uwięziony. Nakazano mu odprawić pielgrzymkę pokutną do Rzymu i skazano na banicję. Jan jednak nie tylko nie podporządkował się wyrokowi, ale też złożył urząd kapłański i się ożenił. Na życie zaczął zarabiać jako piekarz, stąd jego przydomek Jan de Bakker (Piekarz).

Gdy papież Klemens VII ogłosił nowy odpust, Jan publicznie wypowiadał się przeciwko instytucji odpustów. W trakcie procesu zarzucono mu nie tylko krytykę odpustów, ale i negowanie ofiarniczego charakteru mszy, krytykę kultu świętych oraz relikwii. W aktach procesowych został nazwany *sectator Lutheri*, zwolennik Lutra.

Zgodnie z wyrokiem sądowym wyrok został wykonany na haskim rynku. Do odwołania poglądów namawiał go ojciec. Jan został przywiązany do pala na stosie, a na jego szyi zawieszono woreczek z prochem. Stało się to 15 września 1525 roku.

Parafia w Woerden

Do dziś w Woerden, w rodzinnej miejscowości Jana, istnieje parafia uznawana za najstarszą parafię luterąską w Niderlandach. Parafia powstała w 1564 roku, a jej pierwszym duchownym był ks. Cornelis van der Laer. Nabożeństwa odbywały się w kościele miejskim św. Piotra. Co ciekawe, Woerden było jedynym miastem w Niderlandach, którego władze miejskie były wyznania luterńskiego. W 1572 roku miasto opowiedziało się po stronie księcia Wilhelma Orańskiego, ale pod warunkiem, że będzie mogło pozostać przy Wyznaniu Augsburskim.

Wszystko zmieniło się w 1579 r. po synodzie reformowanym, gdy luteranie utracili wszystkie przywileje, choć teoretycznie byli tolerowani. Nabożeństwa luterkańskie odbywały się w domach prywatnych, a od 1611 roku w stodole. W 1646 roku wzniesiono tzw. „kościół schowany”, murowany budynek, który nie mógł przypominać kościoła (bez wieży, bez dzwonnicy) i nie mógł być widoczny od strony ulicy. Dziś kościół znajduje się przy ulicy Jana de Bakker.

Historyczna pieczęć parafii przedstawia wizerunek Jana z Woerden na stole.

Źródło: ewangelicy.pl

Alianční týden modliteb

Alianční týden modliteb (podle něm. Allianzgebetswoche) je celosvětově rozšířená akce evangelických a evangelikálních církví, zaměřená na společné modlitby napříč různými církvemi.

Tato ekumenická iniciativa vznikla jako návrh již při vzniku Evangelické aliance v Anglii v roce 1846, v roce 1912 transformována na Světovou evangelikální alianci, poprvé byla realizována v roce 1861.

Alianční týden modliteb se koná zpravidla ve druhém (plném) týdnu ledna. Místní skupiny protestantských církví organizují v té době sérii vzájemných setkání, zaměřených na myšlenku sjednocení v modlitbě. Ve městech se nezdáloka konají setkání každý den, vždy v jiné církvi, přičemž kazatelem je v tom případě zpravidla host z jiné než hostitelské církve.

Alianční týden modliteb v současnosti zaštiťuje zejména Evropská evangelikální aliance. Tematické materiály jako podklady pro organizaci a zaměření celého týdne připravují vždy konkrétní národní aliance. Tyto materiály pak slouží jako východisko pro případné národní mutace, zohledňující místní specifika. V Česku tyto materiály připravuje a distribuuje Česká evangelikální aliance.

Letošní Alianční týden modliteb se koná ve dnech 11. - 18. ledna 2026. Jeho tématem je „Setkání se vzkříšeným“. Jak napsal v úvodu do materiálů letošního týdne tajemník ČEA Jiří Unger, „Vzkříšení není jen jedním z klíčových článků a vyznání naší víry, ale také proměňují-

cí zkušenosti první církve... Setkání se vzkříšeným proběhla na stejných starých cestách, na místech, kde učedníci vyrůstali, mluvili a pracovali, při společném jídle. Nejsou spektakulární, ale lidská, prostá a někdy až překvapivě obyčejná. Přesto musela jeho svědkům zcela změnit pohled na to, co mohl Ježíš myslet svými slovy, že přišel, abychom měli život... Samostatnou kapitolou je i to, proč a komu se Ježíš po svém vzkříšení zjevuje a jaká témata jsou pro něj důležitá. Vidíme, že prvními svědkyněmi jeho vzkříšení jsou ženy. Slyšíme slova velkého poslání, ale i zcela osobní rozhovory, které jsou zásadní pro vedoucí prvotní církve.“ A shrnuje: „Všechny příběhy lidí, kteří se s Ježíšem po jeho vzkříšení setkali, jsou fascinujícími sondami do toho, jak Bůh vstupuje do chvíle, kdy se zdá vše ztraceno, kdy zápasíme s pochybnostmi nebo vlastními selháními, kdy okolnosti zatemňují naši schopnost vidět Boha nebo věřit tam, kde se nevíra zdá rozumnějším řešením. Jsou tajemnými momenty, kdy se nám Kristus identifikuje svými ranami, abychom ho mohli následovat a vstupovat do ran tohoto světa s odvahou, že zlo nakonec nemá poslední slovo.“

Jako pozvání k účasti na letošním ekumenickém modlitebním týdnu uvádíme zamyšlení na sobotu 17. ledna (text ze Sk 9,1-31). Jeho autorem je diakon Zbyšek Kaleta, pastor naší církve v Albrechticích, podnikatel a publicista.

red ►

Zjevení na cestě do Damašku

Jaké je klíčové slovo citovaného biblického textu? Heslo, které jej spojuje, vystihuje? V tomto případě se nabízí slovo „cesta“ a také „změna“.

Pavel je na cestě. Putuje jako mocný člověk s jasnou představou o tom, co vykoná. Ale cíl jeho cesty, způsob dopravy i on sám se v krátkém čase radikálně změní. Vyráží s pohledem upřeným na Damašek, ale najednou ztrácí zrak a musí být do cíle doveden jako nemožný. Jede bojovat proti mladé církvi, ale sám končí jako žebrák.

Ananiáš, člověk, který, ač tuze nerad, musí také vyrazit z domova, přináší Pavlovi proroctví o proměně. Ukáže slepému na rozcestí směr. Zde nastává opravdu radikální zvrat. Z pronásledovatele se stává pronásledovaný. Tak, jako jiní utíkali dříve před Pavlem, musí od této chvíle mnohokrát utíkat on sám. První útěk vypadá jako scéna z akčního filmu: učedníci ho z města spouštějí přes hradby v koši.

Další člověk na pomyslné křižovatce Pavlova života je Barnabáš. Přivádí jej mezi učedníky v Jeruzalémě. I tady však hoří Pavlovi půda pod nohama, takže je vyprovozen do Cesareje a pak do rodného Tarsu. Konečná? Ani náhodou. Naopak, Barnabáš Pavla znovu vyhledá a vydávají se spolu z Tarsu až na pomyslný konec známého světa.

Říká se, že cesta, která tě nepromění, byla zbytečná. Cesty poutníků prvotní církve měnily lidi od základů. Dalo by se říct, že proměnění lidé obrátili naruby římský svět. Střety s „většinovou společností“ přinášely problémy, odpor a pronásledování. Avšak jakkoli evangelium vzbuzovalo nenávist, měnilo společnost. Církev popsaná ve Skutcích apoštolských je církví na cestě. Církví, která se sama bouřlivě mění a zároveň působí jako kvas proměňující všechno, s čím přijde do styku. Evangelium Ježíše Krista bylo natolik radikální, že jen málokoho nechalo vlázným.

Mnohdy je církev vnímána jako místo, kde se věci nemění. A nejvroucnější modlitbou nejednoho křesťana není touha po změně, ale vzdech: „Proboha, ať je v tomto nejistém světě alespoň církev místem, kde vše zůstává tak, jak jsme zvyklí. Ať se neustálá nejistota a změna, valící se na nás odevšad jako tsunami,

do církve nedostane!“ Pokud bychom ovšem chtěli navázat na Pavlovu církev, právě změna představuje její neodmyslitelnou součást.

Neochota opouštět osvědčené se zdaleka netýká jen církve. Je zvláštní pozorovat, jak někteří mí přátelé z podnikání, kteří ještě nedávno dokázali pružně reagovat a přizpůsobovat se, přestali změny zvládat. V podnikání platí: Změň se, nebo zhyň. Na lidi, kteří se zastavili, kteří v jistém momentě odmítli jít dál, je smutný pohled.

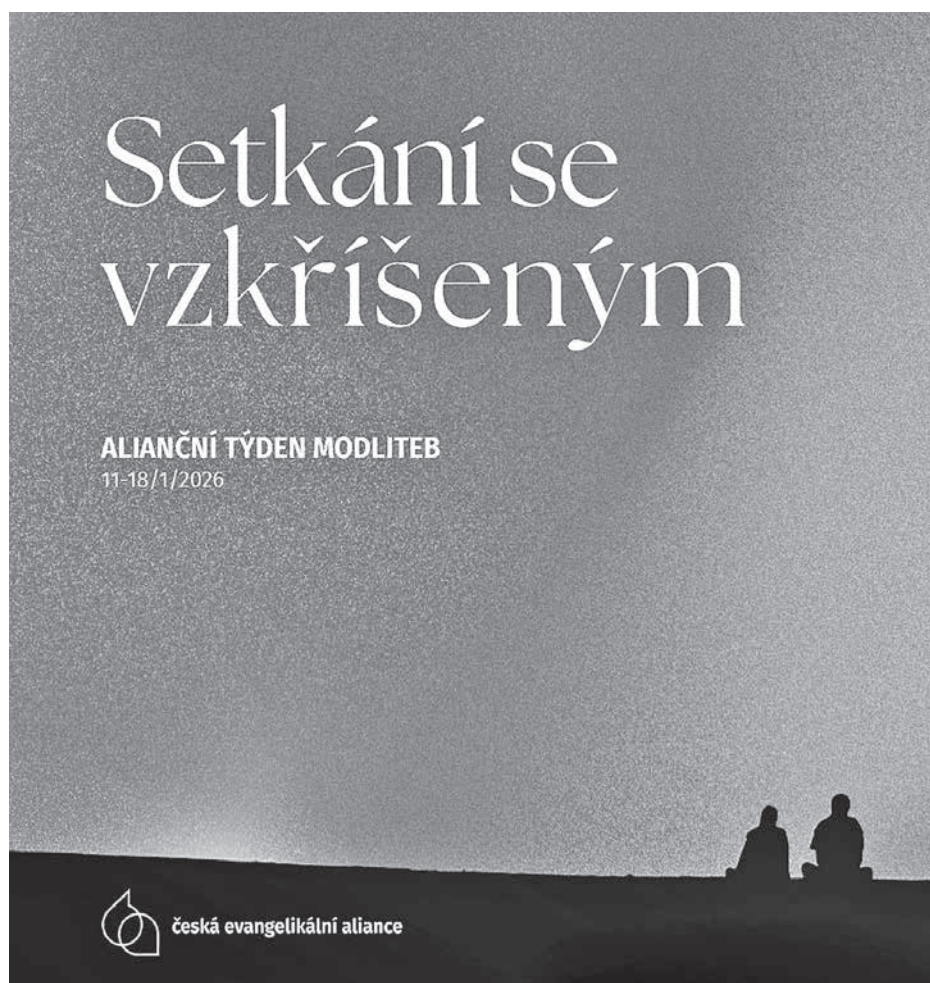
Nejsem si jist, zda není občas smutný pohled i na církev. *Právě křesťané by měli být lidmi cesty, lidmi změny, lidmi touhy.* Náš dnešní text vlastně ani nemluví o „křesťanech“. Toto označení dostali následovníci Ježíše až později. Poprvé byli učedníci nazváni křesťany teprve v Antiochii (Sk 11,26). Tady se hovoří o li-

dech cesty, lidech následujících konkrétní směr. S nadsázkou lze toto označení uchopit jako výzvu: *Jsme lidmi na cestě.*

Zkušenost setkání s Ježíšem, nejsilnější zážitek celého života, se Pavlovi nikdy nevymaže z paměti. Nepřestane o ní vyprávět a těží z ní své neskutečné odhodlání. Je to základ, na němž staví. Vrací se k tomuto setkání s Kristem a pak vyráží na další a další cesty. Za několik desítek let vyznává před králem: „Nebyl jsem neposlušný tomuto nebeskému zjevení.“ Pavlova vskutku koperníkovská proměna nastartovala jeho celoživotní směřování. Kolik jen jsem za svůj život viděl lidí, kteří zatroubili na ústup, odvrátili se od svých osobních zjevení, když se věci udály jinak, než si představovali. Pavlovi setkání se zmrtvýchvstalým stačilo, aby svůj kurz nikdy neztratil.

Jsme lidmi cesty, jsme schopni opustit (sebe)jistoty a nechat se proměňovat? Proměňují naše společenství svět kolem nás, nebo jsme lidmi, kteří se raději před světem uzavrou? Umíme být požehnanou minoritou, která si je vědoma, že zkrátka vždy nesklidí potlesk (ba spíše naopak)?

Zbyšek Kaleta, diakon

Setkání se vzkříšeným

ALIANČNÍ TÝDEN MODLITEB

11-18/1/2026

česká evangelikální aliance

Advent a půlnoční ve stoletém kostele

V evanglickém kostele v Havířově-Prostřední Suché se v roce 2025 o všech prosincových nedělích konaly adventní koncerty. Dne 7. prosince v rámci bohoslužeb vystoupil pěvecký sbor z Třanovic pod vedením Ireny Krzyżankové, 14. prosince smíšený pěvecký sbor PZKO Stonava pod vedením Marty Orszulik. Koncerty završilo 21. prosince, ve 4. adventní neděli, vystoupení Zespołu Pieśni i Ruchu Nieskoordynowanego Niezapominajki (alias Soubor písní a nekoordinovaných pohybů ©). Dlouholeté havířovské uskupení oblažilo početné publikum jejich oblíbenými písněmi a bylo zárukou dobré pohody.

Vše vyvrcholilo na Štědrý den půlnoční bohoslužbou. Vystoupili: sopranistka Zdeňka Kotková, členka sboru Národního divadla v Praze a studentka Hudební fakulty pražské Akademie múzických

umění a Tomasz Suchanek (baryton), interní člen operního sboru Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Na varhany je doprovázela sušská varhannice, ale především vyhledávaná pianistka a korepetitorka Regina Bednaříková.

Kostel, na který svého času byly vydány nejméně dva demoliční výměry, i přes svůj pokles v terénu o 17 metrů přežil dodnes, a tak jsme si vloni mohli připomenout jeho 100leté jubileum posvěcení. U jeho příležitosti vznikla díky pastorev Joanně Sikora-Kożusznik výroční unikátní publikace o téměř 370 (!) stranách. Na zhruba 35 z nich se v českém jazyce věnuje historii kostela a farního sboru. Autorkou této části je pastorová Pavlína Prokopová. Na těch zbylých většinou již psaných polsky a po naszytu přináší rozhovory s několika bývalými pastory, včetně současného Janusze Kożusznika, a také rozhovory a vzpomínky farníků a obyvatel Suché. Nechybí ani fotografie jak z historie nedávné, tak již dávno minulé. První vydání je rozebráno, ale byl již proveden dotisk. Publikace je k dostání vždy po bohoslužbách v sušském kostele.

Jan Szturc

Foto: Jan Szturc

Foto: Jan Szturc

Foto: Joanna Sikora-Kożusznik

Foto: Joanna Sikora-Kożusznik

Z nové literatury k dějinám protestantismu na Těšínsku vydané roku 2025

V tomto příspěvku chci letmo upozornit čtenáře na některé nové texty, které se týkají dějin protestantismu na Těšínsku a které vyšly tiskem v loňském roce.

Slezská univerzita v Opavě vydala 265stránkový sborník **500 let slezské reformace** s podtitulem „K výročí konverze (1523) Fridericha II. Lehnického“. Zahrnuje texty příspěvků, které zazněly na stejnojmenném sympóziu, konaném v roce 2023 v Opavě. Dějin Těšínska se nejvíce dotýkají úvodní slovo Stanislava Piętaka *Zbožná pieta těšínských luteránů ve víru duchovních proudů* a články Jiřího Brňovjána *Soumrak věku konfesionalizace – Konfese, konverze a kariéry šlecht Opavského, Krnovského a Těšínského knížectví v 17. století a v první polovině 18. století*, Evy Kowalské *Spolupráce slézských a hornouherských luteránů v 17. – 18. století* a autora tohoto příspěvku *Jo hann Adam Steinmetz – dosud plně nedoceněný představitel pietismu ze Slezska*.

Vydavatelství Augustana vydalo sborník **Moje Eben-Ezer** s podtitulem „O diakonisach i 100 letech diakonatu“. Je věnován osudům evangelického diakonátu

a diakonek v Dziegielově. Články jsou v něm rozčleněny do tří oddílů – Dějiny, Svědectví a Vzpomínky.

Spolek Hereditas vydal sborník **Počátky Těšínského zázraku o letnicích 1905** s texty příspěvků ze stejnojmenné konference pořádané ke 120. výročí mezinárodní misijní konference o letnicích roku 1905 v Komorní Lhotce.

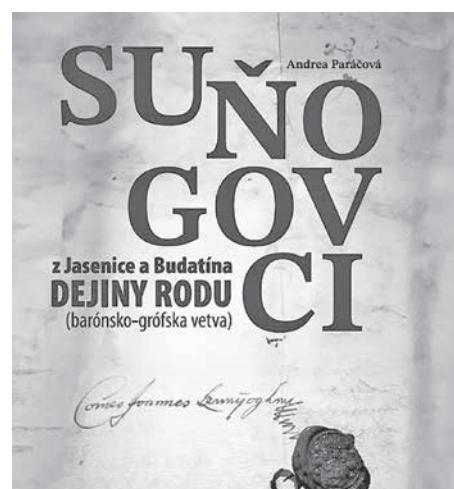
25. svazek *Pamiętnika Cieszyńskiego* (nese formálně ročník 2024, fakticky však vyšel až na jaře 2025) obsahuje mj. biografický článek Katarzyny Szkaradnik *Życiorys, zarys genealogii, działalność i spuścizna ks. Traugotta Bartelmusa (1735-1809)*, věnovaný osobě těšínského evangelického kazatele a prvního moravskoslezského superintendenta.

V 70. ročníku (2024/25) časopisu *Lutherische Kirche in der Welt* vyšel na str. 17-29 článek Tomáše Tyrlika *Die Schle-sische Kirche A.B. in der Tschechischen Republik* s podtitulem „Geschichtliche und geistliche Prägungen von der Reformation bis in die Gegenwart“; německému čtenáři přibližuje dějiny a současnost SCEAV.

V časopise *Těšínsko* č. 1 (ročník 2025) vydal David Pindur listinu z roku 1654 s obsáhlým komentářem. Nese název „Datum na Stanislovicích 24. Martii léta Páně 1654“ *Pramen k dějinám Stanislavic, farnosti Těrlicko a rodu Rymoltovských z Kornic*. Listina se týká protireformace a souvisí s odebráním všech kostelů na Těšínsku luteránům. Listinu vydala evangelická šlechtična popisuje v ní dávky, které byli povinni odvádět její poddaní ze Stanislavic svému faráři v Těrlicku – do roku 1654 evangelickému, od roku 1654 již katolickému. V čísle 2. časopisu *Těšínsko* se evangeliků týká článek Jana Pawła Borowského *Sepulkralní nápis z měděného sarkofágu baronky Alžběty Petröczy v evangelickém kostele v Drahomyšli*.

Kysucké muzeum vydalo obsáhlou monografii Andrey Paráčové **Suňogovci z Jasenice a Budatína**. Zahrnuje i osudy slezské větve této uherské šlechtické rodiny, která držela od 16. do 18. století

panství Bílsko a jejíž členové sehráli významnou roli v životě evangelické církve nejen v bílském panství, ale např. v životě Jiřího Třanovského či při počátcích Ježíšova kostela v Těšíně.

V časopise *Cornova* – č. 15 (1/2025) – vyšel článek Evy Hajdinové **Piety and Pedagogy Reinvigorated: The Adaptation of Halle Pietism in Upper Hungary and Upper Silesia**; zabývá se v něm vlivem hallského pietismu na zbožnost a pedagogiku protestantských center v Těšíně a v Prešpurku v 1. třetině 18. století.

V časopise *Rozprawy z Dziejów Oświaty* vyšel článek Jędrzeje Grenia *Nauczyciele Śląska Cieszyńskiego w świetle pamiątek Jana Kubisza i Jana Żebroka – etos, działalność społeczna i postawy polityczne (1860–1920)*.

Oldřichovický sbor vydal u příležitosti 75. výročí svého založení brožurku **Oldřichovičtí evangelici za vlády císařů (a jedné císařpaní)** od autora tohoto příspěvku; přibližuje osudy evangeliků v Oldřichovicích a Tyře od reformace do konce první světové války.

Sbor v Havířově-Suché vydal ke 100. výročí založení kostela v Prostřední Suché 372stránkový sborník **Suskie impresje**; zahrnuje dějepisné příspěvky, biography i interview. Sborník redigovala Joanna Sikora-Kożusznik.

Daniel Spratek

Nowa książka o ruchach odnowy Kościoła

„Reformacja tom III. Historia i teologia europejskich i polskich ruchów odnowy Kościoła”

W Wydawnictwie Augusta- na ukazał się właśnie III tom „Reformacji” – wyjątkowego dzieła autorstwa Łukasza Barańskiego i Jerzego Sojki. Po raz pierwszy polscy autorzy stworzyli barwną opowieść o szesnastowiecznej Europie. Tomy I i II koncentrowały się na Reformacji wittenberskiej, tom III pokazuje, jak przyjęła się ona na europejskim kontynencie, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich. Książka ukazuje przełomowe wydarzenia i ważne dokumenty, które zmieniły nasz świat, a także przybliża postaci, które w tych przemianach odegrały istotną rolę. Reformacyjna teologia i polityczne tło ideowych sporów przeplatają się, tworząc wciągającą narrację.

„Znakomity przykład »wysokiej popularyzacji nauki«. Oferuje ona bowiem ambitną, miarodajną prezentację najnowszych ustaleń naukowych, a jednocześnie czyni to w sposób komunikatywny, przejrzysty i atrakcyjny, także w warstwie graficznej” – pisze prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński. Podobnie wysoko ocenia publikację bp prof. dr hab. Marcin Hintz: „Trzytomowe dzieło »Reformacja« napisane przez Łukasza Barańskiego i Jerzego Sojkę to unikatowe dzieło w skali Pol-

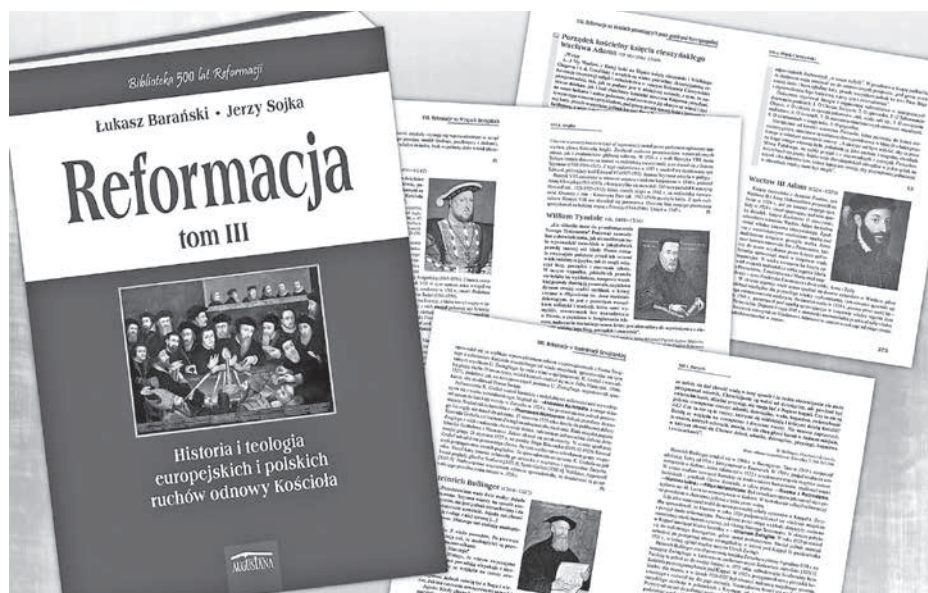
ski. (...) Lektura obowiązkowa nie tylko dla zainteresowanych protestantyzmem, lecz dla wszystkich starających się zrozumieć procesy religijne zachodzące w nowożytnej Europie”.

Reformacja XVI wieku zmieniała oblicze Kościoła i Europy oraz trwale ukształtowała znaczną część chrześcijaństwa. Do dziś odgrywa kluczową rolę

w życiu religijnym i społecznym na całym świecie. Z tego względu nowa pozycja jest obowiązkową lekturą dla wszystkich, którzy czują się jej spadkobiercami, a także dla tych, którzy jeszcze niewiele wiedzą o tym ruchu odnowy.

W Księgarni Augustana dostępne są również tom I i II publikacji.

Źródło: luteranie.pl

Ofiarowanie Jezusa w świątyni

Przeczytaj: Łk 2,22-38

O kres Bożego Narodzenia zamyka w roku kościelnym dzień Oczyszczenia Marii Panny i Ofiarowania Pana Jezusa, ludowo zwany „gromnicami”. Przypada na 2 dzień lutego – czterdzieści dni po Narodzeniu Pańskim. Po tym dniu zwyczaj nakazuje ostatecznie rozebrać choinkę.

W Prawie Mojżeszowym napisano: „Kobieta, która poczęła i urodziła chłopca, pozostanie przez siedem dni nieczysta, podobnie jak jest nieczysta w dniach miesięcznego krwawienia. Ósmego dnia należy obrzezać chłopca. Potem pozostanie ona przez trzydzieści trzy dni w domu dla oczyszczenia krwi. Nie może dotykać

się niczego świętego i nie będzie wchodzić do świątyni, dopóki nie skończą się dni jej oczyszczenia” (3 Mz 12,2-4). To ten moment w Ewangelii Łukasza, który związany jest z świętem Ofiarowania Pańskiego. Owych pierwszych czterdzieści dni od narodzenia Jezusa pokazuje nam coś ważnego: że On po to się narodził, żeby być ofiarowany – właśnie na tym wzgórzu w Jerozolimie, to miasto wzmiankuje ewangelista Łukasz nie bez powodu. To o tym mieście mówiły prorocy. I mówiły o nadziei wbrew ludzkim oczekiwaniom.

Ewangelista z pewnością w pełni świadomie odnotowuje pieczęłowicie to wy-

darzenie – ofiarowanie Jezusa do służby Jahwe. Bo to On jest zapowiadany w Pismach Sługą Jahwe; to Jezus jest „tym, na którego się czekało” – stąd też taka reakcja Symeona i Anny! To Duch Święty powoduje, że znajdują się oni w tym miejscu dokładnie w tym samym czasie, kiedy wchodzi Maria i Józef z Jezusem. To Duch Święty był przy poczęciu Jezusa, to On prowadził wszystkie szczegóły przed Jego narodzinami, no i potem w czasie Jego życia i służby. Za sprawą Ducha Świętego Maria i Józef czynią coś więcej niż byli zobowiązani jako żydowscy rodzice – oddają Pierworodnego do służby Panu w świątyni jerozolimskiej.

I to Duch Święty powoduje, że ktoś właśnie w tym momencie ten znaczący gest umie odczytać, a potem o nim wszędzie i wszystkim świadczy. Mam na myśli nie tylko tych dwoje starszych ludzi, ale też doktora Łukasza, którego zapis tak wielu ludzi czyta...

A tak na marginesie: święto obchodzone w Kościele czterdzieści dni po narodzinach Jezusa określane bywa „na ludowo” słowem „gromnice”. Pochodzi to od zwyczaju, który właściwie znany jest tylko na Wyspach Kanaryjskich (no i też trochę w Hiszpanii, bo do niej te wyspy należą); a także jeszcze w Ameryce Łacińskiej, na Filipinach... no i w Polsce. Skąd się wzięło w Polsce święto Matki Bożej Gromnicznej, nie wiem. Ale jest to ewenement na skalę światową. Matka Boża Gromniczna to jeden z tytułów Marii, który nadany jej został właśnie na Teneryfie. Etymologia tytułu wywodzi się od dużej świecy – gromnicy – której używano w Kościele od V wieku podczas celebracji tego święta jako symbolu Jezusa – światłości świata. A gromnica – bo ludowe wierzenia wiązały ową świecę z ochroną przed uderzeniem gromu czyli pioruna. Dość dalekie skojarzenie z Jezusem jako Światłością, a więc o dniu 2 lutego mówmy raczej jako o dniu Oczyszczenia Marii Panny albo Ofiarowania Jezusa.

Odnośnie tego miejsca, w którym odgrywa się dzisiejsza historia, zwiastował prorok: „Syjon mówi: Pan mnie opuścił i Wszechmocny zapomniał o mnie. Czy kobieta może zapomnieć o swoim niemowlęciu i nie zlitować się nad dziećmi swojego łona? A choćby nawet one

zapomniały, jednak Ja ciebie nie zapomnę” (Iz 49,14.15). Pan mówi, że „wyrysował” mury swego miasta na dłoni; my możemy myśleć o tym, jak nasze życie „wyrysował” i zaplanował, jak bardzo chce cieszyć się z nami tym życiem, które nam dał, tym bardziej że On ma dla nas jeszcze coś większego i piękniejszego, o czym On wie, a my na razie tylko tego oczekujemy... Tak było wówczas w Jerozolimie: groza okupacji, o której historycy piszą, że była naprawdę twarda i że gorszy od terroru rzymskiego tamtych czasów był już tylko holocaust. A tu starzy i zmęczeni wyczekiwaniem ludzie wprost „zderzają się” ze świeżo upieczonymi rodzicami z malutkim dzieckiem na ręku. I pewnie w obliczu wszystkich okoliczności, o których wiemy, że narodzeniu Jezusa towarzyszyły, Marii i Józefowi także nie było za bardzo do śmiechu. Jednak z przygasającą wiarą człowieka „zderza się” Słowo wypowiedziane przez Boga, Słowo które oto stało się ciałem, które wręcz widzieć, oglądać można w tym nowo narodzonym Dzieciątku! Z tego cieszy się dwoje starszków. Nie mów więc, że ta radość już nie dla ciebie. Że to dobre dla młodych par z perspektywą – gdzie tam radość z narodzonego dzieciątka może być źródłem nadziei dla nas, starych... No może tak trochę, bo im zawsze dobrze życzymy i cieszymy się poniekąd wraz z nimi, ale... Cóż to zmienia w naszej sytuacji? A właśnie tu widać, że zmienia. Bo ten Narodzony, to Wybawiciel, Ratownik, to Bóg sam, który przybywa, by i w mojej sytuacji bez wyjścia otworzyć drzwi, i by wpuścić światło rozpraszające mroki moich ciemności duszy.

O, tu mamy to Światło, którym jest Jezus, *à propos* gromnicy...

Symeon i Anna odkrywają, że oto właśnie Bóg na ich oczach spełnia swoje Słowo – i wielbią Go za to, i o Nim świadczą. Symeon mówi coś dziwnego odnośnie przyszłości Jezusa – że bynajmniej nie będzie to pełna sukcesu i chwały droga życia. W historii o narodzeniu Pańskim wielokrotnie czytaliśmy o tym, że ludzie się dziwili. Tym razem dziwi się słowom proroczym sama Maria i Józef z nią. Jezus jest zbawieniem dla wszystkich ludów – a jednak wielu Go nie przyjmie, odrzuci Go, „upadnie i podniesie się wielu”... Nasz ratunek związany jest z ogromną ceną. Ponieważ jednak nikt z nas nie byłby w stanie jej zapłacić, uiszcza ją, płaci za to sam Bóg. To On sam bierze na siebie wszystko i płaci najwyższą cenę za nasze zbawienie. My nie całkiem rozumiemy, my się dziwimy, jak Józef i Maria – ale oto i my możemy uwierzyć, że WYJŚCIE JEST DLA NAS. Że i dla mnie Bóg ma nową perspektywę, nawet gdy ja jej nie widzę. Ma dla mnie przyszłość i nadzieję, ponieważ mnie kocha. Ponieważ na swoich dłoniach wyrysował moje życie, z pełną czułością i miłością, przewyższającą nawet uczucia matki do narodzonego dzieciątka.

No a potem jest jeszcze ten dalszy krok, o którym czytamy w odniesieniu do Anny: ona a) wielbiła Boga (to w tym momencie; i później na pewno też) oraz b) „mówiła o Nim [o Jezusie] wszystkim, którzy oczekiwali odkupienia”. Mówiła wszystkim, którzy prawie że nie mieli już żadnej nadziei, o Jezusie w którym Bóg spełnia swoje Słowo, o Jego Synu w którym jest zbawienie dla każdego! Dlatego używa się w stosunku do tej starszej wdowy określenia „prorokini”. Bo „prorokować”, to znaczy mówić to, co chce ludziom przekazać Bóg. Czyż nas ta starsza wdowa do czegoś nie wzywa, nie zachęca? Czy to nie jest zadanie dla nas wszystkich, dla każdego, i to w każdym wieku? Czyż to nie właśnie my mamy dzielić się z ludźmi pogrążonymi w ciemnościach pełną pociechy wieścią o Światłości, która „oświeca każdego człowieka”? Odkryjmy my sami to, w jaki sposób przemawia do nas i pociesza nas Bóg poprzez swoje Słowo, zadziwmy się tym i uwierzmy – a potem pomyślmy, z kim możemy się tą pociechą podzielić... i zróbmy to! To zadanie dla każdej Anny i każdego Symeona. Dla mnie i dla ciebie. Pomyślmy, komu możemy tę nadzieję, tę Dobrą Wieść – ewangelię – przekazać. I nie omieszkajmy tego uczynić.

jak

Pewien bogaty mężczyzna, właściciel dużej stadniny koni, opowiedział mi kiedyś historię o małym chłopcu z ubogiej rodziny. Zmieniał on często miejsce zamieszkania, ponieważ jego tata był trenerem koni. Przenosili się od stadniny do stadniny, tam gdzie akurat jego tata znalazł pracę. Nie mieli dużo pieniędzy. Byli biedni, ale szczęśliwi, bo całą rodziną bardzo lubili konie.

Razem z miejscem zamieszkania i miejscem pracy taty, chłopiec często zmieniał szkoły. Pewnego razu, w kolejnym miejscu zamieszkania i w kolejnej nowej szkole, chłopiec dostał pracę domową – miał napisać pracę na temat tego, kim chce zostać i co chce robić, gdy dorośnie.

Tej nocy napisał chyba najdłuższą i najbardziej dokładną pracę w swoim dotychczasowym życiu. Na siedmiu stronach opisał swój cel: posiadanie stadniny koni. Pisał o swoim marzeniu w najdrobniejszych szczegółach i nawet narysował schemat 200-hektarowej farmy, pokazując położenie wszystkich budynków, stajni i torów konnych. Praca zawierała nie tylko położenie, ale również szczegółowy plan domu mieszkalnego i wszystkich pozostałych budynków na farmie.

Włożył całe serce w ten projekt, a następnego dnia dumny oddał go nauczycielowi. Dwa dni później otrzymał swoją pracę z powrotem. Na pierwszej stronie była wielka czerwona piątka – niedostateczny. I pod nią dopisek: „Przyjdź do mnie po lekcjach”.

Chłopiec z marzeniami poszedł do nauczyciela po lekcjach i zapytał:

– Dlaczego dostałem piątkę?

Nauczyciel odpowiedział:

– To jest nierealne marzenie, mój chłopcze. Nie masz pieniędzy, pochodzisz z ubogiej rodziny, która co chwilę zmienia miejsce zamieszkania. Nie masz żadnych oszczędności ani szans na dobrą szkołę czy pracę. Posiadanie stadniny koni wymaga wielu pieniędzy, musisz kupić ziemię, musisz wybudować wiele budynków, zagospodarować teren, kupić konie, zatrudnić ludzi. To jest ogromne przedsięwzięcie. Nie ma szans, żebyś coś takiego osiągnął. Następnie, chcąc go pocieszyć, nauczyciel dodał:

– Jeżeli napiszesz nową pracę i opiszesz bardziej realistyczny cel, to możesz poprawić swoją ocenę.

Chłopiec poszedł do domu i długo o tym myślał. W końcu zapytał tatę, co powinien zrobić. Jego tata powiedział:

– Synku, musisz sam zdecydować i to jest dla ciebie bardzo ważna decyzja.

W końcu, po paru dniach, chłopiec wrócił do nauczyciela i oddał mu tę samą pracę bez żadnych zmian. I powiedział:

– Może pan zachować swoją piątkę, a ja zachowam swoje plany i marzenia.

Tak też zrobił. Jeszcze tego samego dnia swoje marzenia oddał Bogu w modlitwie.

Nie trzeba chyba wyjaśniać, że właściciel stadniny opowiedział historię swojego życia...

Źródło: bibliadladzieci.com

Luty 2026

1	nd	Obj 1,9-18	Ps 97
2	pn	2 Kor 3,9-18	5 Mż 10,1-9
3	wt	J 1,43-51	5 Mż 10,10-22
4	śr	Obj 1,1-8	5 Mż 11,1-17
5	cz	2 Kor 4,1-5	5 Mż 11,18-32
6	pt	Obj 1,9-18	5 Mż 12,1-12
7	sb	4 Mż 6,22-27	5 Mż 12,13-18
8	nd	Ez 2,1-10	Ps 99
9	pn	5 Mż 32,44-47	5 Mż 14,22-29
10	wt	Am 8,4-12	5 Mż 15,1-11
11	śr	Łk 6,43-49	5 Mż 15,12-18
12	cz	1 Tes 1,2-10	5 Mż 16,1-17
13	pt	2 Tm 3,10-17	5 Mż 16,18-20
14	sb	Mt 13,31-35	5 Mż 17,14-20
15	nd	Łk 18,31-43	Ps 31
16	pn	Łk 13,31-35	5 Mż 18,9-22
17	wt	Łk 5,33-39	5 Mż 19,1-13
18	śr	Mt 6,16-21	5 Mż 21,1-9
19	cz	Kol 3,5-11	5 Mż 24,6-22
20	pt	Ezd 9,5-15	5 Mż 25,1-16
21	sb	Dn 5,1-30	5 Mż 26,1-15
22	nd	1 Mż 3,1-24	Ps 91
23	pn	Jk 1,1-13	5 Mż 27,1-10
24	wt	Jb 1,1-22	5 Mż 27,11-26
25	śr	1 Kor 10,9-13	5 Mż 30,11-20
26	cz	Jk 4,1-10	5 Mż 31,1-8
27	pt	Hbr 2,11-18	5 Mż 33,1-29
28	sb	2 Tes 3,1-5	5 Mż 34,1-12

Luty 2026

„I będziesz się radował z wszelkiego dobra, które Pan, twój Bóg, dał tobie i twemu domowi.” (5 Mż 26,11)

Zdanie to pochodzi z Księgi Powtórzonego Prawa, fragmentu dotyczącego składania pierwocin pól i wód rolnych. Warto przeczytać cały ten urywek od początku rozdziału, stanowi bowiem piękną całość ukazującą nam sposób patrzenia na życie Bożego człowieka. Pierwsze zdanie rozdziału – jak zwykle, gdy Pismo przynosi jakiś nakaz – mówi nie o tym, co ma uczynić człowiek, ale o tym, co uczynił dla człowieka Bóg. Jego działanie i łaska wyprzedza bowiem każdy ludzki czyn. Wiersz podkreśla, że to Pan Bóg dał człowiekowi ziemię w posiadanie.

Nawet gdyby źródłem naszego utrzymania nie było rolnictwo, słowo to jest dla nas aktualne. Bo to przecież od Boga pochodzi nasze życie i wszystko, co do jego zachowania i utrzymania potrzebne, jak zresztą uczy nas i Mały Katechizm ks. dra Marcina Lutra w wyjaśnieniu czwartej prośby Modlitwy Pańskiej. Dlaczegożby nie wznieść modlitwy dziękczynnej za każdy przejaw Jego miłości i dobroci względem nas, za każdy dar Jego łaskowości, za to, że mamy z czego żyć?

Potem, gdy już pobożny Żyd przyniesie przed ołtarz Pański dar z pierwszych plonów, ma wspomnieć swoją historię i tożsamość. To ważne, wiedzieć kim jesteśmy. Wspomnieć, jak Bóg prowadził nas oraz naszych przodków, skąd się tu wzięliśmy – uświadamiać sobie swój życiowy kontekst. To, co uczynił Bóg, było w pierwszym zdaniu, a teraz ta część wspominająca Boże prowadzenie, jest najdłuższa z całego fragmentu. Cały czas podkreślane jest to, jak On działa, jaki On jest w stosunku do nas. Że jest dobry, łaskawy, wierny i hojny. Uczymy się od Niego – tego, by choć trochę też takimi być.

A na koniec, gdy oddany zostanie pokłon Bogu (zaiste, prawdziwe to „chapeau bas”, „klobouk dolů” czyli „kapełusz z głowy”; skoro stosujemy coś takiego do ludzi, których podziwiamy, to czyż nie o wiele bardziej należy się to Bogu?) – znajdujemy w tym słowie zdanie stanowiące hasło miesiąca: „I będziesz się radował...”. O, jak bardzo tego człowiek w życiu potrzebuje: celebrowania radości z dobrze wykonanej pracy pobłogosławionej przez Boga. Dzisiaj modne podejście analizowania wszystkiego nakazywałoby dokładne przyjrzenie się całemu procesowi zdobycia zarobku – a w efekcie z pewnością znalazłoby się tam coś, co wykonane zostało przez człowieka nie tak, niewłaściwie, a zatem należy to następnym razem ulepszyć, poprawić. Słowo Boże zaleca jednak najpierw radość i celebrowanie sukcesu – albo raczej tego, że nasze ludzkie staranie pobłogosławione zostało przez Najwyższego. Czyż to nie budujące i uwalniające?

Oczywiście, radować ma się z wszelkiego dobra także lewita i obcy przybysz mieszkający wśród ludu Bożego – to jakże ważny akcent Bożego zalecenia; by z pobłogosławionego dobra udzielać na potrzeby Świątyni i pomoc uchodźcom oraz potrzebującym.

Przyjmijmy to dobre Boże przykazanie nie tylko jako hasło na miesiąc luty, ale na każdy miesiąc w roku.

jak

Zimowy sen

Ja i moi dwaj bracia – Janek i Jerzyk
ubrani w baranie kożuszki, grube czapki,
szaliki i rękawice
wybieramy się nad zamrznięty staw
na końcu naszej wioski
Do trzewików kluczem przykręcamy łyżwy
Po lodzie jeździmy od brzegu do brzegu stawu
A potem kręcimy piruety
Wieczorem zziębnięci wracamy do domu
Mama
w blaszanych garnuszkach
podaje nam
gorące mleko
z miodem i masłem

Hanna Wasiak

Zanim

Napisz książkę
zaśpiewaj wnukowi kołysankę
pamiętaj o imieninach ukochanej osoby
namaluj obraz
z kumplami ze studiów zagraj w brydża
zadzwoń do przyjaciela
wyślij esemesa do kolegi z podstawówki
wybierz się w podróż Koleją Transsyberyjską
zaplanuj podróż dookoła świata

zanim...

zanim pozostanie po tobie
plama na asfalcie w kształcie człowieka
... po

wybuchu
bomby
atomowej

Hanna Wasiak

Od autorki: Powyższy utwór powstał podczas kolejnego podejścia do czytania książki zatytułowanej „Hiroszima”. To najważniejszy reportaż XX wieku...

Michał Choński napisał w przedmowie: „Przeprowadzając w zdevastowanej Hiroszimie ponad pięćdziesiąt wywiadów z osobami, które były świadkami wybuchu bomby, dziennikarz Hersey utwierdził się w przekonaniu, że to ich świadectwa musi uczynić centrum swojej opowieści. Chciał pisać o ludzkiej tragedii, a nie o zniszczonych budynkach. Dziś *Hiroszima* pozostaje niekwestionowanym klasykiem. W 1999 roku została ogłoszona najważniejszym amerykańskim tekstem dziennikarskim XX wieku”.

Koncert Adwentowy zespołu Pathlife

Czeski Cieszyn, 30. 11. 2025

Foto: Martin Kotajny

Adventní koncert skupiny Citadela

Albrechtice, 14. 12. 2025

Foto: Martin Kotajny

